હત્થવનગલ્લવિહાર વંસો

નમો તસ્સ ભગવતો અરહતો સમ્માસમ્બુદ્ધસ્સ

૧. સ્નેહુત્તરાય હદયા મલમલ્લિકાય,
પજ્જાલિતો મતિદસાય જિનપ્પદીપો;
મોહણ્ધકારમખિલં મમ નીહરન્તો,
નિચ્ચં વિભાવયતુ ચારુ પદત્થરાસિં.

૨. લઙ્કાભિસિત્તવસુધાધિપતીસુ રાજા,
યો બોધિસત્તગુણવા સિરિસઙ્ઘબોધિ;
તસ્સાતિચારુ ચરિયા રચનામુખેન,
વક્કામિ હત્થવનગલ્લવિહાર વંસં.

3. બ્રહ્મન્વયેનનુગતત્થમનોમદસ્સી,
ખ્યાતેન સબ્બયતિરાજધુરણ્ધરેન;
વ્યાપારિતોહમિતિભાનુગતં કથઞ્ચ,
નિસ્સાય પુબ્બલિખિતંવિધ વાયમામિ.

૪. અર્ણ્થ સુગતાગમસુધાપગાનિદ્ધોતકુદિટ્ઠિવિસકલઙ્કાય લંકાય ભગવતો અઙ્ગીરસસ્સમહાનાગવનુય્યાને સમિતિસમાગતયક્ખ રક્ખસલોકવિજયાપદાનસ્સ સિદ્ધક્ખેન્તભૂતો સીહળમહીમણ્ડલમણ્ડનાય માનો વિવિધરતનાકરોપલક્ખમાનમહગ્ઘમણિ ભેદો મણિ ભેદો નામ જનપદો.

૫. લદ્ધાન સત્થુ વરણઙ્કમનગ્ઘલબ્ભ,
માનણ્ડિના સુમનકૂટસિલુચ્ચયેન;
ઉસ્સાપિતા વિજયકેતુમતલ્લિકેવ,
સુદ્ધોરુવાલુકનદી યમલઙ્કરોતિ.

૬. લઙ્કાય યક્ખગણનીહરણે જિનસ્સ,
ચમ્માસનુગ્ગનહુનાસનફસ્સદાહા;
સંસારરક્ખસવપુબ્ભવબુબ્બુલંચ,
યસ્મિં વિહાતિ મહિયઙ્ગણ થૂપરાજા.

૭. સદામહોઘાય મહાપગાય,
પાનીયપાનાય સમોસટાનં;
સમુચ્ચયો સારદવારિદાનં,
નૂનં ગતો થાવરથૂપરૂપં.

૮. તસ્સાપગાય વિમલમ્બુનિ દિસ્સમાન,
માલોલવિચિતરલં પટિબિમ્બરૂપં;
ભોગેહિ વેઠિય નિજં ભવનં ફણીહિ,
પૂજત્થિકેહિ વિય રાજતિ નીયમાનં.

૯. તસ્સ મહિયઙ્ગણ મહા વિહારસ્સ પરિયન્તગામકે સેલાભયો નામ ખત્તિયો પટિવસન્તો પુત્તં પટિલભિત્વા અઙ્ગલક્ખણપાઠકાનં દસ્સેસિ તે તસ્સ કુમારસ્સ અઙ્ગલક્ખણાનિ ઓલોકેત્વા ''અયં કુમારો ખમકસત્તો નહોતિ. ધઞ્ઞપુઞ્ઞલક્ખણસમ્પન્નો, સકલમ્પિ સીહળદીપં એકચ્છત્તં કરિત્વા મહન્તમહન્તાનિ અચ્છરિયબ્ભુતાનિ મહાવીરચરિતાનિ દસ્સેસ્સતી''તિ વ્યાકરિંસુ.

૧૦. તતો સેલાભય ખત્તિયો પુત્તસ્સ અભિસેકાદિસમ્પત્તિં સુત્વા કોટિપ્પત્તપમોદપરવસોપિ તસ્મિં કાલે અનુરાધપુરે રજ્જં કારયતા ''વોહારતિસ્સમહારાજતો કદાચિ કેચિ ઉપદ્દવો જાયિસ્સતીતિ. જાતપરિસઙ્કોતં કુમારમાદાય મહિયઙ્ગણમહાવિહારે બોધિ અઙ્ગણે પરિત્તઞ્ઞે સન્નિપતિતસ્સ નણ્દમહાથેરપમુખસ્સ મહાભિક્ખુસઙ્ઘસ્સ મજ્ઝે નિપજ્જાપેત્વા ''એસો મે ભન્તે કુમારો મહાસઙ્ઘસ્સ ચ મહા બોધિપાદસ્સ ચ સરણં ગચ્છતિ તં સબ્બેપિ ભદન્તા રક્ખન્તુ સઙ્ઘબોધિ નામકો ચાયં હોતુ''તિ મહાસઙ્ઘસ્સ ચ બોધિ દેવતાય ચ નિય્યાદેત્વા પટિજગ્ગન્તો કુમારસ્સ સત્તવસ્સિક કાલે કાલમકાસિ.

૧૧. અથ માતુલો નણ્દમહાથેરો કુમારકં વિહારમાનેત્વા પટિજગ્ગન્તો તેપિટકં બુદ્ધવચનં ઉગ્ગણ્હાપેત્વા બાહિરસત્થેસુ ચ પરમકોચિદં કારેસિ. સઙ્ઘબોધિકુમારોપિ કતાધિકારત્તા તિક્ખપઞ્ઞત્તા ચ ઞાણવિઞ્ઞાણસમ્પન્નો હુત્વા વયપ્પત્તો લોકસ્સ લોચનેહિનિપિયમાનાય રૂપસમ્પત્તિયા સવઞ્જલિપુટેહિ અસ્સાદિયમાનસદાચારગુણ સમ્પત્તિયા ચ પત્થ ટ યસોઘોસો અહોસિ.

૧૨. કિમિહ બહુના?- કાદમ્બિની કદમ્બતો સિનિદ્ધનીલાયતગુણંધમ્મિલ્લકલાપે, પરિપુણ્ણહરિણઙ્કમણ્ડલતો હિલાદકરપસાદસોમ્મગુણં મુખમણ્ડલે ચામીકરપિંજરકમ્બુવરતો મેદુરોદારબણ્ધુરભાવં ગીવાવયવે, કલ્યાણસિલુચ્ચયતો સંહત વિલાસં ઉરત્થલે, સુરસાધિસાખતો પીવરાયતલલિતરૂપં કામદાનપદાનદ્ધ બાહુયુગળે, સમદગણ્ધસિન્ધુરતો ગમનલીળ્હં કરાકારદ્ધ હત્થિયુગળે, ચારુતરથરુચિરોચમાનચામીકરમુકુરતો તદાકારં સજાણુમણ્ડલે જઙ્ઘયુગળે, નિચ્ચા સીનકમલા કમલતો રત્તકોમળદલસિરં ચરણયુગળે આદાય યોજયતા પારમિતાધમ્મસિપ્પિતા નિમ્મિતસ્સ પરમદસ્સનીયગરૂપવિલાસસ્સ તસ્સ અત્તભાવસ્સ સંવણ્ણનાગન્થગારવમાવહતિ.

૧૩. દેહે સુલક્ખણયુતે નવયોબ્બનઙ્કે,
તસ્સુજ્જલે ચ પસમાહરણોદયેન;
કા વણ્ણના કમલરૂપિનિ જાતરૂપે,
લોકુત્તરં પરિમલં પરિતો વહન્તે.

૧૪. દોસારયો હદયદુગ્ગપુરે વિજિત્વા,
તત્થાભિસિચ્ચ સુહદં વિય ધમ્મભૂપં;
અત્થાનુસાસનિમિમસ્સ વદં ગિરાય,

તત્થપ્પવત્તયિ સુધી નિજકાયકમ્મં.

ઇતિ રાજકુમારુપ્પત્તિ પરિચ્છેદો પઠમો.

૧૫. અથેકદા માતુલમહાથેરા વયપ્પત્તં સિરિસઙ્ઘબોધિ કુમારં ધમ્મસવનાવસાને આમન્તેત્વા એવમાહ, ‘‘કુમાર! મહાભાગધેય્ય! ઇદાનિ ત્વમસિ અધીતસુગતાગમો, વિદિતસકલ બાહિરસત્થો. ચતુબ્બિધપણ્ડિચ્ચકોટિપ્પત્તો, તથાપિ અભિમાનધને ખત્તિયકુલે જાતિ, સબ્બપત્થવ્યાપિતા યોબ્બનવિલાસેન સમલઙ્કતં સરીરં, અપ્પટિમા રૂપસિરિ, અમાનુસં બલઞ્ચેતિ મહતીય બલવનણ્થ પરમ્પરા’સબ્બાઅવિનયાન મેકેકમ્પિ તેસમાયતનં કિમુત સમવાયો?‘‘યેભુય્યેન સત્થસલિલ વિક્ખાલનાતિ નિમ્મલાપિ કાલુસિયમુપયાનિ બુદ્ધી, અનુજ્જિતધવલતાપિ સરાગાએવ ભવતિ નવયોબ્બનગબ્બિતાનં દિટ્ઠિ, અપહરતિ ચ વાતમણ્ડલિ કેવ સુક્ખપણ્ણં ઉબભુતરજો ભન્તિ અતિદૂરમત્તનો ઇચ્છાય યોબ્બનસમયે પુરિસં પકતિ. ઇન્દ્રિયભરિણભારિની સત્તમતિદુરન્તાય મુપભોગમિગતણહિકા તસ્મા અયમેવાનસ્સાદિત વિસય રસસ્સ તે કાલો ગુરુપદેસસ્સ. મદનસરપ્પભારજજ્જરિતે હદયે જલમિવ ગલતિ ગુરૂનમનુસ્સાનં અકારણંછવતિ દુપ્પકતિ નો કુલંવા સુતં વા મનયસ્સ વણ્દનપ્પભવોનદહતિ કિં દહનો? કિંવાપસમહેતુનાપિ નાતિવણ્ડતરો ભવતિ વડબાનળો સલિલેન, તસ્મા ગાળ્હતર મનુસાસીતબ્બોસિ.

૧૬. અપગતમલે હિ મનસિ એલિકમણિમ્હિ વિય રજનિકરમયુખાપવિસન્તિ, સુખમુપદેસગુણા, ગુરુવચનમમલમ્પિ સલિલમિવ મહન્તં જાનિમુપજનયતિ સવનહતં સૂલમિવ અભબ્બસ્સ, ભબ્બસ્સતુ કરિનો વિય સબ્બાભરણમાનનસોભાસમુદયમધિકતર મુપવહતિ, અનાદિસિદ્ધ તણ્હાકસાયિતિન્દ્રિયાનુચરઞ્હિ ચિત્તં નાવહતિ કન્નામાનત્થં, તસ્મા રાજ કુમારાનઞ્ચ યતીનઞ્ચ સતિબલેન ઇન્દ્રિયવિજયો દિટ્ઠધમ્મિકસમ્પરાયિકમ્બિલં કલ્યાણજાતમુપજનયતિ, ઇન્દ્રિયવિજયો ચ સમ્ભવતિ ગુરુવુદ્ધોપસેવાય તબ્બવનમવિરાધેત્વા પટિપજ્જતો, તસ્મા તયા આપાણપરિયન્તં વત્થુત્તયસરણપરાયણતા ન પહાતબ્બા.

ન રાગાપસ્મારવિબોધનં વિસયદહનસલિલ સંસેવનં કાતબ્બં, પસ્સતૂ હિ કલ્યાણાભિનિવેસિ ચક્ખૂન્દ્રિયલાળન પરવસસ્સ સલભસ્સ સમુજ્જલિત દીપસિખાપતનં સોતિન્દ્રિય સુખાનુયુત્તસ્સ તરુણ હરીણસ્સ ઉસુ પાતસમ્મુખીભવનં ઘાણિન્દ્રિય પરવસસ્સ મધુકરસ્સ મદવારણકણ્ણતાલભઞ્ઞં રસનિન્દ્રિયતપ્પણવ્યસનિનો પુથુલોમસ્સ બલિસાઘાસવ્યસનં ફસ્સીન્દ્રિયાનુભવનલાલસસ્સમતઙ્ગજસ્સવારિણિ બણ્ધનાપાયં ઇમેહિ ઇન્દ્રિયેહિ મિલિતેહિ એકસ્સ કામિનો સદિદેવ પઞ્ચન્નં, વિસયરસાનમુપસેવાય પત્તબ્બં મહન્તં દુક્ખજાલં કથમુપવણ્ણયામ? ઇમાનિ ચ સુભાસિતાનિ પચ્ચવેક્ખતુ અનુક્ખણં વિચક્ખણો.

૧૭. નાગારિકં સુખમુદિક્ખતિ કિઞ્ચિ ધીરો,
જાનાતિ દેહપટિજગ્ગનમત્થતોવે;
સંસેવતોપિ યુવતિં રતિમોહિતસ્સ,
કણ્ડુયને વિય બનસ્સ સુખાભિમાનો.

૧૮. કો સેવેય્ય પરં પોસો અવમાનં સહેય્યવવ,
ન વે કલત્તનિગળં યદિ દુક્ખનિબણ્ધનં.

૧૯. આકઙ્ખમાના ચિસિખા સ્મિપં,
પરમ્મુખાયેવ સદા પવત્તા;
દૂરમ્પિ ગચ્છન્તિ ગુણં વિહાય,
પવત્તનં તાદિસમેવ થીન.

૨૦. અસન્થુતં તા પુરિસમ્પિ અન્તો,
કરોન્તિ આદાયકતાવ ભિત્તિ;
નેત્તિં સવલ્લી વિય હણ્થગાપિ,
દસાસુ સબ્બાસુ ચ સઙ્કનીયા.

૨૧. અન્તોરુદ્ધા બહિદ્ધાપિ નિસ્સાસા વિય નારિયો,
કરોન્તિ નાસમેવસ્સ કોધીમાતાસુ વિસ્સસે.

૨૨. માનસ પાપસંનિજ્ઞં અપાયા વિવટા નના,
સમન્તા પાપમિત્તાવ મોક્ખો સબ્બભયાકથં.

૨૩. અપિ ચ હદયતરુકોટર કુટીરો કોધ કુણ્ડલીન કદાચિ બહિ કાતબ્બો. અપિ તુ'તિતિક્ખામન્તેન અચિપ્ફણ્દન્તં ઉપનેતબ્બો.

૨૪. સતં તિતિક્ખાકવચે વિગુણ્ઠિતા,
સિયું દુરાલાપખગા ખલાનં;
સભાપસંસાકુસુમત્ત મેતા,
નિબજ્ઝરે તા ગુણ માલિકાય.

૨૫. લોકાધિપચ્ચં વિપુલેધને ચ,
મનોનુકૂલે તનયે ચ દારે;
લદ્ધાપિ યાયેતિ ન જાતુ તિતતિં,
બાધેતુ સાતં ન પપઞ્ચ તણ્હા.

૨૬. વણ્ણપ્પસાદા યસ્સા સુખાવ,
ધના ચ હાયન્તુપ જીવિકાય;
યેનાભિભૂતારિપુનેવ સત્તા,
દોસગ્ગિ સો તે હદયં જહાતુ.

૨૭. ખેદો વિપત્તીસુ પટિકિરયા ન,
તસ્મા ન દીનપ્પ કતિં ભજેય્ય;
પઞ્ઞાનુયાતં વીરિયં વદન્તિ,
સબ્બત્થ સિદ્ધિગ્ગહણગ્ગહણ્થં.

૨૮. વ્યાપારા સબ્બભૂતાનં સુખત્થાય વિધીયરે;
સુખઞ્ચ ન વિના ધમ્મં તસ્મા ધમ્મપરો ભવા’તિ.

૨૯. એવમાદિકં સપ્પુરિસનીતિપથં આદિસન્તે મહાથેરે તેન કલ્યાણધમ્મેન અસોતબ્બતાનાદરિયરચિતભુકૂટિક મુખેન વા દિસાચિક્ખિત્તચક્ખુના ચ અહઙ્કારપરવસેન ગજનિમિલિતમુબ્ભાવયતા વા અત્તનો પઞ્ઞાધિક્ખેપમિવચ અચિન્તયતા ચુળાવિનિહિતકોમળઞ્જલિપુટેન તન્નિન્નેન, તપ્પોણેન સિરસા ચ પીતિ સમુદિત સાધુવાદવિકસિતકપોલેનમુખેન ચ. સકલાવયવચિત્થટરોમઞ્ચ કઞ્ચુકિતેન દેહેન ચ ભૂમિયં નિપજ્જિત્વા દીઘપ્પમાણ પમાણ માવરત્તામગ્ગફલલાભતોવિય વિસિટ્ઠતરં પમુદિતમાવિકતમાસિ.

ઇતિ અનુસાસન પરિચ્છેદો દુતિયો.

૩૦. તતો પટ્ઠાય યથાવુત્તપટિપદં અવિરાધેત્વા સમાવરણેન સન્તુટ્ઠો તસ્સ સઙ્ઘબોધિ સમઞ્ઞં ગોપેતુકામો માતુલમહાથેરો ધમ્મિકોતિ વોહારં પટ્ઠપેસિ.

૩૧. લક્ખણપાઠકાનં વચનં સદ્દહન્તો ભાગિનેય્યં પબ્બજિતુકામમ્પિ અપબ્બાજેત્વા ‘‘ઇધ વાસતો અનુરાધપુરે વાસોયેવ કુમારસ્સ યોગક્ખેમાવહો, પુઞ્ઞાનુરૂપેન જાયમાનસ્સ વિપાકસ્સ ચ ઠાનં હોતિ, મહાચેતિયસ્સ વત્તપટિવત્તસમાચરણેનચ મહન્તો પુઞ્ઞક્ખન્ધો સમ્પજિસ્સતિ’’તિ મઞ્ઞમાનો તં કુમારમાદાય ગચ્છન્તો અનુરાધપુરં ગન્તુકામો નિક્ખમિ. સઙ્ઘતિસ્સોગોઠાભયોતિ ચ લમ્બકણ્ણા રાજ કુમારા અપરેપિ દુવે તસ્સ પંસુકીળનતો પટ્ઠાય સહાયાતેન કુમારેન સદ્ધિં નિક્ખમિંસુ તે તયો કુમારે આદાય ગચ્છન્તો મહાથેરો પુરેતરમેવ અનુરાધપુરં પાવિસિ. મહાથેરમનુગચ્છન્તેસુ તેસુ કુમારેસુ જેટ્ઠો સઙ્ઘતિસ્સો મજ્ઝિમો સઙ્ઘબોધિ કનિટ્ઠો ગોઠાભયોતિ તે થેરં પચ્છતો અનુગચ્છન્તા તયોપિ પટિપાટિ યા તિસ્સવાપિયા સેતુમત્થકેન ગચ્છન્તિ.

૩૨. તત્થ સેતુસાલાય નિસિન્નો કોચિ અણ્ધોવિચક્ખણો તેસં તિણ્ણન્તં કુમારાનં પદવિઞ્ઞાસદ્દં સુત્વા લક્ખણાનુસારેન ઉપપરિક્ખિપિત્વા ‘‘એતે તયોપિ સીહળદીપે પથવિસ્સરા ભવિસ્સન્તી’’તિ તત્થ નિસિન્નાનં વ્યાકાસિ. તંવચનં પચ્છા ગચ્છન્તો ગોઠાભયો સુત્વા ઇતરેસં ગચ્છન્તાનં અનિવેદયિત્વા પચ્ચાગમ્મ ‘‘કતમો ચિરં રજ્જં કારેસ્સતિ? ચંસટ્ઠિતિઞ્ચ કરોતિ’’તિ? પુચ્છિત્વા પચ્છિમોતિ વુત્તે હટ્ઠપહટ્ઠો ઉદગ્ગુદગ્ગો સીઘતરં આગમ્મ તેહિ સદ્ધિં ગચ્છન્તો તિખિણ મન્તિતાય ગમ્ભીરભાવતો ચ કસ્સિ અજાનાપેત્વા અન્તોપુરં પાવિસિ. તે તયોપિ પતિરૂપે નિવાસે વાસં ગણ્હિંસુ.

૩૩. અથ કનિટ્ઠો ‘‘એતે દ્વેપિ અપ્પાયુકત્તા રજ્જે પતિટ્ઠિતાપિ ન ચિરં જીવન્તિ કિર અહમેવ તેસં રજ્જં દુપેસ્સામિ’’તિ તદનુરૂપેન ઉપાયેનપટિજ્જન્તો તેસં રજ્જલાભાય ઉપાયં દસ્સેન્તો અભિણ્હં મત્તેતિ. જેટ્ઠોપિ તસ્મિં અતિપિયાસમાનો તેનોપદિટ્ઠમેવ સમાચરન્તોરાજાનં દિસ્વા લદ્ધ સમ્માનો સબ્બેસુ રાજકિચ્ચેસુ પુબ્બઙ્ગમો હુત્વા ન ચિરસ્સેવ રાજવલ્લભો અહોસિ? તસ્મિં કાલે રજ્જં કારેન્તો વિજય રાજા નામ ખત્તિયો તસ્મિં પસન્નો સબ્બેસુ રાજકિચ્ચેસુ તમમેવ પધાનભૂતં કત્વા સેનાપતિં અકાસિ.

૩૪. ધમ્મિકો પન રજ્જેન અનત્થિકતાય રજ્જલાભાય ચિત્તમ્પિ અનુપ્પાદેત્વા કેવલં મહાથેરસ્સ અનુસાસનમત્તેનેવ રાજુપટ્ઠાનવેલાયં અનુચરણમત્તમાચરન્તો રાજગેહં પવિસિત્વા તતો તેહિ સદ્ધિં નિક્ખમ્મ સાયં

મહા થેરસ્સ વિહારેયેવ વસન્તો અત્તનો ધમ્મિકાનુટ્ઠાનં અહાપેત્વા મહાચેતિયો પટ્ઠાનગિલાનુપટ્ઠાનાદિકં અનવજ્જ ધમ્મંચરન્તો કાલં વીતિનામેતિ.

તદા સદ્ધતિસ્સો સકલરજ્જઞ્ચ પુરઞ્ચ અત્તનોહત્થગતં કત્વા એકસ્મિં દિને લદ્ધોકાસો રાજાનં અન્તોભવનેયેવ ગોઠાભયેન મારાપેત્વા સયં રજ્જે પતિટ્ઠતિ.

ઇતિ અનુરાધપુરપ્પવેસપરિચ્છેદો તતિયો.

૩૫. અથ ગોઠાભયો ધમ્મિકં અનિચ્છામાનમ્પિ સેનાપતિટ્ઠાને ઠપેત્વા આયતિં અપેક્ખમાનો સયં ભણ્ડાગારિકો અહોસિ. અથ સદ્ધતિસ્સો રાજા બહું પુઞ્ઞં અપુઞ્ઞં પસવન્તો જમ્બુફલપાકકાલે સસેનો સામચ્ચો સભોરોધો અભિણ્હં પાચીન દેસં ગન્ત્વા જમ્બુફલાનિ ખાદતિ. રઞ્ઞો યેભુય્યેન ગમના ગમનેન ઉપદ્દુતા રટ્ઠવાસિનો રાજુપભોગારહેસુ જમ્બુફલેસુ વિસં યોજેસું. અથ સો સદ્ધતિસ્સો રાજા તેન વિસેન તત્થેવ કાલમકાસિ.

૩૬. અથ ગોઠાભયો અણ્ધવિચક્ખણસ્સ વચનં અનુસ્સરન્તો અનુક્કમેન રજ્જં દાપેત્વા પચ્છા અહં સુપ્પતિટ્ઠો ભવિસ્સામિ’તિ મઞ્ઞમાનો સામચ્ચો સસેનો સદ્ધબોધિકુમારં રજ્જેન નિમન્તેસિ. સો તેમિય મહાબોધિસત્તેન દિટ્ઠાદીનવત્તા રજ્જસુખાપરિચ્ચાગાનુભૂતં મહન્તં દુક્ખજાલં અનુસ્સરિત્વા પુનપ્પુનં યાચિયમાનોપિ પટિક્ખિપિયેવ અભયો ગામનિગમરાજધાનીસુ સબ્બેપિ મનુસ્સે સન્નિપાતેત્વા તેહિ સદ્ધિં નાનાપ્પકારં યાચમાનોપિ સમ્પટિચ્છાપેતું નાસક્ખિ. અથ સબ્બેપિ રટ્ઠવાસિનો સામચ્ચામહાવિહારં ગન્ત્વા મહા સઙ્ઘં સન્નિપાતેત્વા સઙ્ઘ મજ્ઝે સદ્ધબોધિકુમારો મહા સઙ્ઘં ભૂમિયં નિપજ્જ નમસ્સિત્વા લદ્ધોકાસો એકમન્તં નિસીદિત્વા એવં વત્તુમારભી.

૩૭. અયઞ્હિ રાજલક્ખીનામ યથા યથા દિપ્પતે, તથા તથા કપ્પુરદીપસિખેવ કજ્જિલંમલિનમેવ કમ્મજાતં કેવલમુબ્બમતિ. તથાહિ અયં સંવધનવારિધારા તણ્હાવિસવલ્લીનં, નેનાદ મધુરભીતિકા અયં ઇન્દ્રિયમિગાનં, પરામાસધુમલેખા સુચરિત ચિત્તકમ્મસ્સ વિબ્ભમસેય્યા મોહનિદ્દાનં તિમિરુગ્ગતિ પઞ્આદિટ્ઠીનં, પુરસ્સરપતાકા અવિનયમહાસેનાય, ઉપ્પત્તિનિન્નના કોધવેગ કુમ્ભિલાનં, આપાનભૂમિ મિચ્છાદિટ્ઠિવદનં. સંગીતિ સાલા ઇસ્સરિય વિકારનાટકાનં આવાસદરીદોસાસિવિસાનં, ઉસ્સારણવેત્તલતા સપ્પુરિસવોહારાનં, અકાલજદાગમો સુચરિત હંસાનં, પત્થાવના કપટનાટકાનં, કદલિકા કામકરિનો વજ્ઝવાલા સાધુભાવસ્સ, રાહુમુખં ધમ્મચણ્ દ મણ્ડલસ્સ, નહિ તં પસ્સામિ યોહિ અપરિચિતાયાપિ એતાય નિબ્ભરમુપગુલ્હો ન વિપ્પલદ્ધો, અપિચ, અભિસેકસમયે રાજઞ્આનં મઙ્ગલકલસજલેહિ વિય વિક્ખાલનમુપયાતિ દક્ખિઞ્ઞં અગ્ગિહુતતધુમેનેવ મલિનીભવતિ હદયં પુરોહિત કુસગ્ગ સમજ્જતેન વિય અપનિયતે તિતિક્ખા, ઉણ્હીસ પટ્ટ બણ્ધનેન વિય છાદીયતી જરાગમદસ્સનં, આતપત્ત મણ્ડલેન વિય તિરોકરીયતિ પરલોકાપેક્ખણં, ચામરપવનેન વિય દુરમુદ્ધુયતે સચ્ચાદિતા વેત્તલતાપ્પહારેન વિય દુરમપયન્તિ સગ્ગુણા એકે રજ્જસિરિ મદિરા મદમત્તા સકત્થનિપ્ફાદનપરેહિ ધનપિસિતાધાસગિજ્ઝેહિ સહાનલીનીબકેહિ દૂતં વિનોદનન્તિ, પરદારાભિગમનં વિદ્ધતાતિ, મીગવન પરિસ્સમોતિ, સુરાપાનં વિલાસોતિ, નિચ્ચપ્પમત્તતા, સુરભાવોતિ સદારપ્પિચ્ચાગં અવ્યસનિતાનિ, ગુરુવચનાવધીરણં અપરપ્પનેયત્તમિતિ અજિતહચ્ચતં સુખોપસેવત્તમીતિ, નચ્ચગીત ગણાકાનુસત્તિ રસિકતેહિ પરિભવસહત્તં ખમેતિ, સેરીભાવં પણ્ડિચ્ચામિતિ વણ્દિજન નવચનં યસેંઘોસોતિ તરલતા ઉસ્સાહોતિ. અવિસેસઞ્ઞુત્તં અપક્ખપાતિત્તમિતિ? એવ દોસગણમ્પિ ગુણપક્ખે અજ્ઝારોપયન્તેહિ સયમ્પિ અન્તો હ સન્તેહિ

પતારણકુસલેહિ ધુત્તેહિ અમાનુસોચિતાહિ થોમાનાહિ પતારિયમાના, ચિત્તમદમત્ત ચિત્તા નિચ્ચેત ન તાય તથેતિ અત્તનિ અજ્ઝારોપયન્તા અલિકાભિમાનં મચ્ચધમ્મસમાનાપિ દિબ્બં સાવતિણ્ણમિવ અમાનુસમિવ અત્તાન મઞ્ઞમાના આરધદિબ્બોચિતકિરયાનુ ભાવા સબ્બજનો પભસનીય ભાવમુપયન્તિ. અત્ત મિલમ્બનઞ્ચ અનુ જીવિજનેન કરીયમાનં અભિનણ્દન્તિ.

૩૮. માનસા દેવતાજ્ઝારોપણપ્પતારણ સમ્ભૂત સમ્ભાવનો પહતઞ્ચ અન્તો પવિઠ્ઠ અપરભુજયુગં વિય અત્તનો બાહુયુગં સમ્ભાવયન્તિ. તયન્તરિત લોચનંસકલલાટ માસંકન્તિ, અલિકસમ્ભાવનાભિમાનભરિતા ન નમસ્સન્તિ દેવતાયો ન પૂજયન્તિ સમણ બ્રાહ્મણે ન માનયન્તી માનનીયે, ન ઉપતિઠ્ઠન્તિ ગુરુદસ્સનેપિ અનત્થકાયા સાન્તરીત, વિસયો પભોગસુખાતિ અપહસન્તિ યતિનો? જરાભિ ભવપલપિમિતિ ન સુણન્તિ વુદ્ધજનુપદેસં, અત્તનો પઞ્ઞા પરિભવોતિ ઉસુસન્તિ સચિવો પહેસસ્સ,કુજ્ઝન્તિ એકન્ત હિતવાદિનં એવમાદિના કાકણેન બહુન્નં દોસાનં માકર ભૂતંરજ્જીવિભવં અયં ન ઇચ્છામી'તિ અવોચ.

૩૯. અથ મહાજનેન સાદર મજ્ઝેસિતો મહાસઠ્ઠો કુમારભિમુખો હુત્વા ''મહાભાગધેય્ય! થનચુચુકે લગ્ગિતાજલુક તિક્ખડસનેનતત્થ વેદનુપ્પાદયન્તિ લોહિતમેવ આકઠ્ઠતિ, દારકો પન કોમલેન મુખપુટેનમાતુ સુખસઞ્ઞં ઉપ્પાદયન્તો ખીરમેવ અવ્હેતિ.

૪૦. એવમેવ રજ્જવિભવં પત્તો અધીરો બાલો બહું અપુઞ્ઞમેવ સઞ્ચિણાનિ, મેધાવિ ધિરપુરિસો પન આયુસઙ્ખારસ્સ દુબ્બલત્તઞ્ચ ધનસઞ્ચયસ્સ નિસ્સારત્તઞ્ચ પઞ્ઞાય ઉપ પરિક્ખિત્વા દસ કુસલકમ્માનિ પૂરેન્તો તાદિસેન મહતા ભોગક્ખણ્ધેન મહન્તં કુસલરાસિં ઉપચિણાતિ, ત્વમસિકતાધિ કારો મહાસત્તધુરણ્ધરો, એતાદિસં પુઞ્ઞાયતનઠ્ઠાનં લદ્ધા ધમ્મેન સમેન લોકં પરિપાલેન્તો સુગતસાસનં પગ્ગણ્હન્તો દાનપારમિકોટિપ્પત્તં કત્વા પચ્છા અભિનિક્ખમણઞ્ચ કરોન્તો બોધિપક્ખિયધમ્મે પરિપાચેહી''તિ અનુસાસિ.

૪૧. અથ સો મહજ્ઝાસયો પુરિસવરો મહાસઙ્ઘસ્સ અનુસાસનિં મદ્દિતુ મસમણ્થો અધિવાસેસી. અનન્તરઞ્ચ મહાજનકાયો સઙ્ઘસ્સ અનુઞ્ઞાય સકલં સીલદીપં એકચ્છત્તં કત્વા અભિસિઞ્ચિય ધમ્મિક સિરિસઙ્ઘબોધિરાજાતિ વોહારં પઠ્ઠપેસિ ગોઠાભયઞ્ચ સેનાપતિઠ્ઠાને ઠપેસિ.

૪૨. દાનં અદા ધારયિ નિચ્ચસીલં,
વહી તિતિક્ખં ભજિ અપ્પમાદં;
પજા હિતજ્ઝાસય સોમ્મરૂપો,
ધમ્મો ચ સો વિઞ્ઞભવા વિરોચી.

૪૩. વિઞ્ઞાય લોકસ્સ હિ સો સભાવં,
પધાનવત્તાનુ ગતિપ્પધાનં;
નિધાતુકામો જન્તાસુ ધમ્મં,
સયમ્પિ ધમ્મા વરણમ્હિ સત્તો.

ઇતિ રજ્જાભિસેક પરિચ્છેદો ચતુત્થો.

૪૪. સો રાજા મહા વિહારે મહગ્ઘ મહાવિસાલં સલાકગ્ગં કારાપેત્વા અનેકસહસ્સાનં ભિક્ખૂનં નિચ્ચં સલાક ભત્તં પટ્ઠપેસિ. માતુલમહાથેરસ્સંચ સકનામ ધેય્યેન મહન્તં પરિવેણ વિહારં કારાપેત્વા અનેકેહિ કપ્પિયભણ્ડેહિ સદ્ધિં સપરિવાર વેણા કાનિ ગામક્ખેત્તાનિ સડસપરિભોગારહાનિ કત્વા દાપેસિ સત્તમેવ નિસીથકાલે રહોગતો મહાબોધિસત્તસ્સ દુક્કરચરિતાનિ સલ્લક્ખેન્તો તાદિસાપદાનં અત્તનિ સમ્પાદેતુમાસિંસિ. તથા હિ

૪૫. દેહીતિ વત્થુમસુકં ગદિતોત્થિકેહિ,
નાલં કથેતુમ્હ નત્થિ ન દેમિચાતિ;
ચિત્તે મહાકરુણાય પહટાવકાસાવ,
દુરંજગામ વિય તસ્સ ભવત્થુ તણ્હા.

એવમમ્હાકં બોધિસત્તસ્સ વિય બાહિર વત્થુપરિચ્ચાગમહુસ્સવો કદા મે ભવિસ્સતિતિ ચ,

૪૬. આનીયતે નિસિત સત્થનિપાતનેન,
નિક્કટ્ટતે ચ મુહુ દાન્હવાયરત્યા;
એવં પુનપ્પુન ગતાગતવેગખિન્નં,
દુક્ખં ન તસ્સ હદયં વત પીળયિત્થ.

એવં કિરસ્સ મહાસત્તસ્સ મંસ લોહિતાદિ અજ્ઝત્તિકવત્થુદાનસમયે દુક્ખવેદના મનં ન સમ્બાધેસિ. મમાપિ ઈદિસં અજ્ઝત્તિક દાનમહામઙ્ગલં કદા ભવિસ્સતીતિ ચ.

૪૭. સો સંખપાલભૂજગો વિસવેગવાપિ,
સીલસ્સ ભેદનભયેન અકુપ્પમાનો;
ઇચ્છં સદેહહરવાભિજને દયાય,
ગન્તું સયં અપદતાય સુસોચનૂનં.

એવં સીલ રક્ખનાપદાનસિરિં કદા વિણ્દામીતિ ચ,

૪૮. પિવેય્ય થઞ્ઞં અમતઞ્ચ બાલો,
વુદ્ધિં ગતો સોવ જિગુચ્છિતે તં;
સ જાતુ એવં અનુભૂય રજ્જં,
ઞાણસ્સ પાકે સતતં જહાતિ.

એવં મયાપિ અચિરસ્સેવ અવસ્સં અભિનિક્ખમનં કાતબ્બન્તિ ચ,

૪૯. સો સેનકો દ્વિજપસિબ્બકસાયિસપ્પં,
અઞ્ઞાસિ દોસકલુસાય ધિયાબ્ભુતંતં;
કા વણ્ણનાસ્સ ખલુ દોસવિનિગ્ગતાય,
સબ્બઞ્ઞુતાય દસપારમિસાધિતાય.

એવંવિધા કલ્યાનઞાણસમ્પત્તિ કદા મે સમિજ્ઝિસ્સતીતિ ચ,

૫૦. વાલેન સો કિસકલણ્દકજાતિયમ્પિ,
ઉસ્સિઞ્ચિતું સલિલમુસ્સહિ સાગરસ્સ;
તં મુદ્ધતાય ન ભવે મતિયા મહન્યા,
સમ્પાદનાય ભિમતસ્સ સમત્થતાય.

એવં વિધાય વીરિયપારમિયા કદા ભાજનં ભવિસ્સામિતિ ચ

૫૧. કલાબુરાજેન હિ ખન્તિવાદિ,
વધં વિધાયાપિ અતિત્તકેન;
હતે પદેનોરસિ ખન્તિસોધે,
સો કૂટસણ્ધિગ્ગહણં બુબોધ.

એવં વિધાય ખત્તિપારમિયા અત્તાનં કદા અલંકરિસ્સામિતિ ચ

૫૨. મિચ્છાભિયોગં ન સહિંસુ તસ્સ,
રામાભિધાનસ્સપિ પાદુકાયો;
સચ્ચઞ્ચયા નાઞ્ઞમભાસિધીરો,
સો સચ્ચસણ્ધો ચતુસચ્ચવાદી.

અહમ્પિ ઈદિસેન સચ્ચપારમિતાબલેન સબ્બલોકસ્સ ચતુ સચ્ચાવ બોધન સમત્થો કદા ભવિસ્સામિતિ ચ

૫૩. સો મુગપક્ખ વિદિતો સિરિભીરુકાય,
મુકાદિકં વતવિધિં સમધિટ્ઠહિત્વા;
તં તાદિસ અનુભવં અસહમ્પિ દુક્ખં,
યાવાભિનિક્ખમ્મભેદિ અધિટ્ઠિતંનો.

એવં મ માપિ અધિટ્ઠાન પારમિતાય પારિપૂરી કદા ભવિસ્સતીતિ ચ

૫૪. મેત્તાનુભાવેન સ લોમહંસો,
પેમાનુબદ્ધેન સબીકરોન્તો;
સત્તે સમત્તેપિ ચ નિચ્ચવેરી,
સદ્ધં વિરુદ્ધત્થમકાસિ ધીરો.

અહમ્પિ એવંવિધાય મેત્તાપારમિતાય કોટિપ્પત્તો કદા ભવિસ્સામીતિ ચ.

૫૫. સો એકરાજા વિદિતો સમચિત્તતાય,
માનાવમાન નકરેસુ તુલાસરૂપો;

તોસઞ્ચ રોસમનુપેચ્ચ ભજી ઉપેક્ખં,
સબ્બત્થ પીતિવિકતી હતચેતનોવ.

એવં અહમ્પિ ઉપક્ખાપારમિતાય કદા સબ્બસાધારણોભવિસ્સામિતિ ચ નિચ્ચં ચિન્તેસિ.

ઇતિ પારમિતાસિંસન પરિચ્છેદો પઞ્ચમો.

૫૬. એવમનવજ્જધમ્મેન રજ્જં કારેન્તે તસ્મિં કદાચિ કેનચિપજાનં અકુસલ વિપાકેન-

જઠર પિઠરભારક્કન્તવઙ્કોરુજાણુ,
સજલ જલદ કુટાકારઘોરોરુકાયો;
કુટિલકઠિનદાઠાકોટિસણ્ઙહણ્ડો,
નવદિવસકરક્ખો રક્ખસોદિપમાગ.

૫૭. સો તેસુ તેસુ ગામપરિયન્તેસુ નિસીદતિ, યે યે મનુસ્સા તમાગમ્મ તં રત્તક્ખમુદિક્ખન્તિ તેસં અક્ખિનિ રત્તાનિ ભવન્તિ. તં ખણેયેવ રત્તક્ખમારકો નામ જરરોગો પાતુભવિત્વા મારેતિ.

૫૮. સો યક્ખો મતમતે નિરાસઙ્કે ખાદતિ. તં યક્ખં અદસ્વાપિ યે યે નરા તેનાતુરા તે તે પસ્સન્તિ, તેપિ સો રોગો આવિસતિ. એવં ન ચિરોનવયક્ખભયેન રોગેન ચ જનપદો વિરલજનો જાતો.

૫૯. રાજા તં પવત્તિં સુત્વામયિ રજ્જં કારેન્તે પજાનં ઈદિસસ્સ ભયસ્સ ઉપ્પજ્જન અનનુચ્છવિકન્તિ મઝ્ઝમાનો તદહેવ અઙ્ગ સીલં સ્વાદિયિત્વા અત્તના નિચ્ચં કરીયમાનાનિ દસકુસલકમ્માનિ અનુસ્સરિત્વા અહં ધમ્મવિજયિ ભવિસ્સામીતિ તંરક્ખસં આદિસ્વા ન ઉટ્ઠહિસ્સામીતિ દળ્હતરં અધિટ્ઠાય વાસગબ્ભે સયિ. તસ્સ તેન આચાર ધમ્મતેજેન રાજાનુભાવેન ચ સો રક્ખસો સન્તત્તો ઉત્તસિત્વા ખણમ્પિ ઠાતું અસહન્તો આકાસેના ગન્ત્વા બલવપચ્ચુસ સમયે અન્તોગબ્ભં પવિસિતુમસક્કોન્તો બાહિરે ઠત્વા રઞ્ઞો અત્તાનં દસ્સેસિ. રઞ્ઞા ચ કોસિત્વન્તિ પુટ્ઠો આહ. રત્તક્ખો નામાહં રક્ખસો દુરજનપદેસ્મિઠિતો, અહં ખણમ્પિ ઠાતું અસક્કોન્તો તવાનુભાવેન બદ્ધોવિયહુત્વા ઇધાનીતો? ભાયામિ દેવ તવ દસ્સનન્તિ.''

૬૦. અથ રાજા સયનતો વુટ્ઠહિત્વા સીહપઞ્જરં વિવરિત્વા ઓલોકેત્વા અરે! જમ્મ! મ્મ વિસયગતે મનુસ્સે કસ્મા? ખાદયીતિ. મહારાજ તવ વિસયે મયા મારેત્વા એકોપિ ખાદિતો નત્થિ, અપિતુમતકલેબરં સોનસિગાલાદીનં સાધારણ ભક્ખભૂતં ખાદામિ, ન મે કોચિ અપરાધો અત્થિ, અત્થિ ચે રાજદણ્ડો મયિ વિધીયતૂ'તિ વત્વા પવેધમાનો નિચ્ચલભાવેન ઠાતું અસક્કોન્તો ભયવેગેન જાતલોમહંસો સાનુનયમેવ માહ. ''દેવસ્સ રટ્ઠંથિતં ધનધઞ્ઞ સમિદ્ધિસમ્પુણ્ણં દેવસ્સ ધન વસ્સેન સમ્પુણ્ણમાનો રથા મનુસ્સા, ઇદાનિ યાચકાપિ બહુતરા ન હોન્તિ, અહ મીદિસં રટ્ઠં પત્વાપિ અલદ્ધગોચરો અપરિપુણ્ણમનોરથો જતો પિપાસિતોવ હુત્વા દીન ભાવેન જીવિકં કપ્પેમિ, તથા ઈદિસં ભયં પત્તોમ્હિ અભયં મે દેહિ મહારાજા'તિ.

૬૧. અથ રાજા તસ્સ દીનવચનં સુત્વા કરુણાય કમ્પિતહદયો ''મા ભાયિત્વં રક્ખસ! અભયં તે દમ્મિ ઇચ્છિતં તેવદા''તિ આહ. એવં રઞ્ઞોચ રક્ખસ્સચ અઞ્ઞમઞ્ઞેહિ સદ્ધિં સલ્લપન્નાનં સદ્દં સુત્વા અન્તોગતા

અનુચરા રાજાનં પરિવારેસું, અથ કથાનુકથાય રક્ખસો “અગતો રઞ્ઞા સદ્ધિં સલ્લપતી”તિ સુત્વા સબ્બે અમચ્ચા ચ નાગરા ચ સેના ચ સન્નિપતિત્વા રાજઙ્ગણઞ્ચ રાજ ભવનઞ્ચ પૂરેત્વા અરુણે ઉગ્ગચ્છન્તે મહન્તં કોલાહલમકંસુ.

૬૨. અથ સોરક્ખસો સન્નિપતિતંચતુરઙ્ગબલઞ્ચ આયુધ હત્થં અનેક સહસ્સયોધબલઞ્ચ દિસ્વા અતિવિયભીતો ઠાતુઞ્ચ રઞ્ઞો આણત્તિબલેન ગત્તુઞ્ચ કિમપિ ભાણિતુઞ્ચ ન સક્કોતિ, રાજા તદવત્થં તં દિસ્વા લદ્ધાભયોસિ ઇમચ્છિતં તે કથેહી’તિ આહ, ધમ્મિકો રાજા ન મે કિઞ્ચિ ભયં ઉપ્પાદેસ્સતિતિ ઞત્વા રાજાનમેવ માહ “દેવો જાનાતિયેવ સબ્બેસં સત્તાનં આહરટ્ઠિતિકતં, તથાહિ ઉદ્ધલોકવાસિનો દેવ સુધાભોજનેન પીણિતા જીવન્તિ, અધે લોકવાસિને નાગા ભેકભોજનેન સુહિતા વસન્તિ મનુસ્સા ખજ્જકાદિનાનાવિધેન આહારજાતેન પીણિતા જીવન્તિ. અમ્હાદિસા યક્ખ રક્ખસાદયો પન મંસલોહિ સસ્સાદતો તુસ્સન્તિ? તેસ્વહ મઞ્ઞતરો છાતે ચ પિપાસિતે ચ તાદિસં કરુણાપરાયણં મહાપુરિસં દિસ્વાપિ અપરિપુણ્ણમનોરતો મણ્ડભાગધેય્યો સોચામી”તિ આહ.

૬૩. તનુત્યમવોચ “મતકલેબરાનિ ખાદિત્વા વસામિ“તિ સચ્ચં મહારાજ! મતસરીરં સુક્ખપણ્ણં વિય નીરસં કિં મેતાય દુજ્જવિકાય પસીદ દેવ! વરં મે દેહિ નવ વિસયેથિત મનુસ્સો એકો જનપદો ગોચરત્થાય મે દીયતુ, તત્થ મનુસ્સાનં અનપગતુણ્હવેગં જીવરુધિરઞ્ચ જીવમં સઞ્ચ ખાદિત્વા ચિરં સુખેન જીવિતું સક્કા’તિ આહ. અથ રાજા અરેપાપિમ! રક્ખસ! નાહં પાણવધં અનુજાનિસ્સામિ ચજેતં તવ ગાહવિકારન્તિ. “તેનહિ દિને દિને એકં મનુસ્સબલિંદેહિ”તિ. જીવબલિમેકમ્પિ ન દેમીતિ વુત્તે “સચ્ચ મેનં મંદિસાન કપ્પ રુક્ખાપિ અવકેસિનો જાયન્તીતિ હા હતોસ્મિ કિમહં કરોમી”તિ વિસાદ દિન્નયનો દુમ્મુખો દોમનસ્સપ્પત્તો અપ્પટિહાનો અટ્ઠાસિ.

૬૪. અથ તસ્સ નરિણ્દસ્સ કરુણાભૂયસિ તહિં જાયમાના મનોતસ્સ વિરત્યા વ્યાકુલં અકાસિ. અથ રાજા એવં પરિ વિતક્કેસિ.

૬૫. નાનુસ્સરામિ વત યાચિતુ માગતાનં,
ઇચ્છાવિઘાત પરિતાપ હતજ્જુતીતિ;
હેમન્ત નિબ્બહિમમારુત નિસ્સિરીક,
પઙ્કેરુભેહિ સદિસાનિ મુખાનિ જાતુ.

૬૬. એતસ્સ રક્ખસ્સ પરેસં દુક્ખમા પાદયિતું ન કદાચિ સક્કા, અહઞ્ચ અજ્ઝત્તિક દાનં કદાદસ્સામિતિ પત્થેમિ, તદિદં પત્તકકાલં જાતં, સક સરીરસ્સ અહમેવ ઇસ્સરો, મમ મંસલોહિતેન એતં સન્તપ્પયામીતિ કત નિચ્છયો અમચ્ચે આમન્તેત્વા એવમાહ.

૬૭. ઇમં સરત્તં પિયિતં સરીરં,
ધારેમિ લોકસ્સ હિતત્થ મેવ;
અજ્જાતિથેય્યત્ત મુપેતિ તઞ્ચે,
અતો પરં કિં પિય મત્થિ મય્હં.

અમચ્ચા એવમાહંસુ એકસ્સ રક્ખસ્સ અત્થાય સકલ લોકં અનાથિકત્તુ મિચ્છતો કોયં ધમ્મ મગ્ગો દેવસ્સ અથ રાજા એવમાહ.

૬૮. નિચ્ચો પહોગસ્સ ધનસ્સ ચાપિ,
ન યાચકે દટ્ઠુ મહં લભામિ;
એવં વિધં અત્થિ જનન્તુ લદ્ધું,
ન દેવતા રાધનાયપિ સક્કા.

૬૯. અપેથ તુમ્હે ન મે દાનન્તરાયં કરોથા’તિ આહ. અથ અમચ્ચા યદિચાયં નિચ્છયો અપરિચ્ચજનીયો અમ્હેસુ એકેક મેવ દિને દિને રક્ખસ્સ બલિકમ્માય હોતૂતિ આહંસુ. અથ રાજા ‘‘અહમેવ જીવન્તો એવં નાનાજાનિસ્સામિ’’તિ સલ્લકત્તં સીઘં એત્થ આનેહીતિ સંવિધહિ. અથ તત્થ સમાગતા સબ્બે જના તં પવત્તિં સુત્વા તસ્સ ગુણે અનુરત્તા સોકેન કમ્પમાના તહિં પતિટ્ઠિતેન પટિઘેન અતિ કુદ્ધા વિસું વિસું એવમાહંસુ.

૭૦. એસો રક્ખસો સીસચ્છેદમરહતિતિ કેચિ, કાલ મેઘ સદિસ મેતસ્સ મહા સરીરં અનેક સતાનં સરાનં તુણિરભાવં નેતુમરહતીતિ કેચિ, અનેકેસં ખેપન સત્થાનં લક્ખભાવં મુપનેતું યુત્તમિતિ ચ પરે, અસિકદલિકીલાય વજ્ઝોયમિતિ અઞ્ઞો તેલચોલેન વેઠેત્વા મહતા પાવકેન ઉજ્જાલેત્વા દહિતબ્બોયમિતિ અપરે, ઇદં સબ્બં રાજાનાનુ જાનાતિ. ઇમં અસપ્પુરિસં જીવગાહં ગહેત્વા રજ્જૂહિ ગુળપિણ્ડવેઠનં વેઠેત્વા બણ્ધનાગારે પક્ખિપિ તબ્બન્તિ અઞ્ઞે એવમેવં તત્થ બહુધા કથેન્તાનં કટુકતરં વધવિધાનં યક્ખો સુત્વા તસિતો મિલિતક્ખમતદેહો વિય નિચ્ચલોવ ઠિતો, અથ સો રાજા ‘‘એહિ સખે રક્ખસ! મહોપકાર કરણ ભૂત!

૭૧. દેય્યઞ્ચ દાનપ્પવનઞ્ચચિત્તં,
અત્થિ તુવં લોહિત મંસકામી;
સમેતુ મેતં હિતાય દુરાપં,
મનો રથો સિજ્ઝતુ નો ઉભિન્નન્તિ.

વત્વા ‘‘મમ સરીરતો દીયમાનં જીવમંસં જીવરુધિરઞ્ચ મયિ અનુગ્ગહેન સમ્પટિચ્છા’તિ રક્ખસ્સ વત્વા સલ્લકત્તાભિમુખં દક્ખિણબાહું પસારેસિ મંસકત્તનાય.

૭૨. અથ સો યક્ખો ઉભો કણ્ણે પિધાય સન્તં પાપં પટિહતમમંગલં રઞ્ઞો સોત્થિ ભવતુ, કિમિદમાપતિતં મહતા મે પાપ વિપાકેન જીવતુ મિચ્છતો વિસભોજનમિચ્ચ, આતપતિલન્તસ્સ દાવગ્ગિ પરિક્ખેપો વિય ચ યદિ ઈદિસો મે સંકપ્પ મહારાજે સમુજ્જો યેય્ય દેવ દણ્ડો મે સિરસિ અદ્ધા પતતૂતિ, લોકપાલાપિ મે સીસં છિણ્દન્તિ નાહ મેવં વિધમપરાધં કરિસ્સામી’તિ ન સમ્પટિચ્છિ,

૭૩. અથ રાજા તેન હિ યક્ખ! ‘‘કિં તે મયા કાતબ્બન્તી’તિ આહ. અથ સો રક્ખસો મહાજનાનં વધ વિધાનેન રઞ્ઞો આનાય ચ ભીતો સન્તત્તો ‘‘દેવ! નાહ મઞ્ઞં પત્થયામિ કિન્તુ ઇતોપ્પભૂતિ રાજારહેન ભોજનેન ગામે ગામે ઉપહારબલિં લદ્ધુકામોમ્હિ’તિ આહ અથ રાજા ‘‘એવં કરોન્તુ રટ્ઠવાસિનો’’તિ નગરેવ સકલ રટ્ઠે ચ ભેરિં ચરાપેત્વા પાનાતિપાત વિરમણાય ઓવદિત્વા નં યક્ખં ઉય્યોજેસિ.

ઇતિ રત્તક્ખિદમન પરિચ્છેદો છટ્ઠો.

અથ કદાચિ વસ્સાધિકતાનં દેવતાનં પમાદેન અવગ્ગહો પાતુરહોસિ.

૭૪. નિદાઘવેગેન રવિ પતાપિ,
ઉણ્હાભિતત્તા પચનો બરો ચ;
જરાતુરેવાસિસિરા ધરા ચ,
પિવિંસુ તે સબ્બધિ સબ્બિમ મ્બુ.

૭૫. અનેતાભુસુણેહન વિપચ્ચમાન,
સનીસ્સનમેભાહરિતેવ વાટી;
તિબ્બાતપક્કત્તવનન્તરાજી,
રુનાકુલા ખાયતિ વીરિકાનં.

૭૬. વસ્સાનકાલેપિ પભાકરસ્સ,
પતાપસન્તાપિતમન્તલિક્ખં;
સમાચિતં પણ્ડરવારિદેહિ,
સવણ્દનાલેપમિવાતિરોચી.

૭૭. એવં મહતા ગિમ્હવિપ્ફુરણેન નદીતળાકસોબ્ભાદીસુ સિકતાકદ્દમાવસેસં સોસિતેસુ કેદારેસુ મત સસ્સેસુ બહુધા એળિતભૂમિભાગેસુ સલિલભાવેન કિલન્તેસુ મિગપક્ખિસુ તં પવત્તિં સુત્વા રાજ કરુણાય કમ્પિતહદયો અટ્ઠઙ્ગસીલં સમાદિયિત્વા મહાચેતિયઙ્ગણમાગમ્મ યાવ દેવો સબ્બત્થ વિત્થ તાહિ સલિલધારાહિ સકલ લઙ્કાદીપં પિનેન્તો વસ્સં વસ્સિત્વા મહતા ઉદકપ્પવાહેન મં ન પ્લવયિસ્સતિ મરમાનોપિ તાવ ન ઉટ્ઠહિસ્સામીતિ દળ્હતરં અધિટ્ઠાય તત્થ સિલાપત્થરે સયિ.

૭૮. તંખણે તસ્સ રઞ્ઞે ધમ્મતેજેન ચકિતાનં ગુણપ્પબણ્ધેન ચ પસન્તાનં દેવનાગયક્ખાનં આનુભાવેન સમન્તતો વસ્સવલાહકા ઉટ્ઠહિંસુ તથા હિ.

૭૯. દીઘામિનન્તાવ દિસાપયામં,
વિત્થારયન્તાવ તમં સિખાહી;
છાયા ગિરીનં વિય કાળમેઘા.

૮૦. ગમ્ભીરધીરત્થનિતા પયોદા,
તહિં તહિં વસ્સિતુમારભિંસુ;
સમુન્નદત્તા સિખિનો કલાપં,
સણ્ધારયું જત્તમિચુત્તમડિગે.

૮૧. મુત્તાકલાપા વિય તેહિ મુત્તા,
લમ્બિંસુ ધારા પસમિંસુ રેણુ;
ગણ્ધો સુભો મેદિનિયાવચાર,
વિતઞ્ઞમાનો જલદાનિલેન.

૮૨. જુતીહિ જમ્બુનદપિઞ્જરાહિ,
મુહું દિસન્તે અનુર જયન્તિ;
મેઘસ્સનાળિતુરિયાનુયાતા,
વિજ્જુલ્લતા નચ્ચમિવાચરિંસુ.

૮૩. કોધેન રત્તા વિય તમ્બવણ્ણા,
નિનાદવન્તો જયપીતિયાવ;
ગવેસમાના વિય ગિમ્હવેરિં,
વ્યાપિંસુ સબ્બત્થ તદા મહોઘા.

૮૪. એવંવિધે વસ્સે પવત્તેસિ રાજા નમં મહોઘો ઉપ્પિલાપધીતિ ન ઉટ્ઠાસિયેવ અથ અમચ્ચા ચેતિયઙ્ગણે જલનિગ્ગમપણાલિયો થકેસું અન્તો સમ્પુણ્ણવારિપૂરો રાજાનં ઉપ્પિલાપેસિ. અથ સો ઉટ્ઠાય ચેતિયસ્સ મહુસ્સવા વિધાય રાજભવનમેવ ગતો.

૮૫. તતો અદણ્ડેન અસત્થેન રજ્જમનુસાસતો રઞ્ઞો અચ્ચન્તમુદ્દમાનસત્તં વિદિત્વા ઉન્નળા કેચિ મનુસ્સા ગામવિલોપાદિકં આચરન્તા ચોરા અહેસું તં સુત્વા રાજા તે ચોરે જીવગાહં ગાહાપેત્વા બણ્ધનાગારે ખિપિત્વા રહસિ તેસં રતનહિરઞ્ઞાદિકં દત્વા મા એવં કરોથાતિ ઓવદિત્વા પલાપેત્વા રત્તિયં આમકસુસાનતો છવરૂપે આનેત્વા ચોરહિંસંકારેન્તો વિય અગ્ગિના ઉત્તાપેત્વા નગરતો બહિ ખિપાપેસિ એવં ચોરભયઢ્ઢ અપનેત્વા એકદા એવં ચિન્તેસિ.

૮૬. કિમનેન રજ્જવિભવેન, ઇન્દં પરિપુણ્ણં સકોસં સપરજનં સહોરોધં સામચ્ચં સખવાહનં રજ્જં કસ્સચિ દાનરૂપેન દત્વા વનં પવિસિત્વા સીલં સમાદાય કાયવિવેકં ચિત્તવિવેકઢ્ઢ સમ્પાદેતું વટ્ટતીતિ અભિનિક્ખમને રતિં જનેસિ. તદા ગોઠાભયોપિ એવરૂપં પાપવિતક્કં ઉપ્પાદેસિ. એસ રાજા ધમ્મિકો સદાચારકુસલો પતિદિવસં વીધીયમાનેહિ દસવિધકુસલકમ્મેહિ આયુસંખારોપિસ્સ વટ્ટતિ ઉપપીળકકમ્માનિચ દૂરમપયન્તિ. તતોયેવ ચિરતરં જીવિસ્સતિ એતસ્સ અચ્ચયેન કદાહં રજ્જં લભિસ્સામિ રજ્જં પત્વાપિ વડતરો આહં યુવજનસેવનીયં વિસયસુખં કથમનુભવિસ્સામિ સીઘમિમં ઇતો પલાપેત્વા રજ્જે પતિઠહિસ્સામીતિ ચિન્તેત્વા બહું સારધનમાદાય ઉત્તરદ્વારતો નિક્ખમિત્વા પુબ્બચોરે સન્નિપાતેત્વા બલકાયં ગહેત્વા આગમ્મ નગરદ્વારં ગણ્હિ તં પવત્તિં સુત્વા રાજા ''રજ્જં કસ્સચિદત્વા અભિનિક્ખમનં કરિસ્સામિતિ કતસન્નિટ્ઠાનસ્સ મમ અયં કેનચિ દેવાનુભાવેન સન્નિધાપિતો મઞ્ઞે અમચ્ચા મયં અનનુમતાપિ પુરાયુજ્ઝિતુમાર ભન્તિ એવં સતિ મં નિસ્સાય ઉભયપક્ખગતસ્સ મહાજનસ્સ વિપુલં દુક્ખં ''ભવિસ્સતિ કિમનેન રજ્જેન ફલં રજ્જં તસ્સેવ દિન્નં હોતુ''તિ વત્વા કંચિ અજાનાપેત્વા પરિસ્સાવનમત્તં ગહેત્વા દુલ્લક્ખિયમાનવેસો દક્ખિણદ્વારેન નિક્ખમિત્વા મલયદેસં ગચ્છન્તો

૮૭. સદાસન્તુટ્ઠચિત્તાનં સક્કા સબ્બત્થ જીવિતું;
કુત્ર નામ ન વિજ્જન્તિ ફલમૂલજલ્લાયા.

૮૮. ઇતિ ચિન્તયન્તો કમેન ગન્ત્વા હત્થવનગલ્લં નામ મહન્તં અરઞ્ઞાયન્તં પાવિસિ, અવિરલપવાલકુસુમફલસંજન્નવિસાલસાખામણ્ડલેહિ ઉચ્ચાવચેહિ પનસ્સહકારકપિત્થ તિમ્બરુજમ્બિરજમ્બુવિભિત કામલક ભરીત કતિરીટકસાલસરલવકુલ પુન્નાગ નાગકન્દમ્બકાસોક નીપચમ્પક ભિન્તાલતાલપ્પભૂતિહિ

વિવિધતરુગણેહિ સમાકિણ્ણં વિપુલવિમલસિલુચ્ચયપરિયપરિયન્તસઙ્હતનદીસમ્ભેદતિત્થોપસંકન્ત વિવિધમિગયુથવિહગવગ્ગનિસેવિતં મહેસક્ખ દેવતાધિગ્ગહીતં નણ્દનવનકમનીયં સુળભમૂલફલસલિલ સુખોપભોગરમણીય તં મહા કાન્નં ઓલોકેત્વા ઇદં મે તપોવનં ભવિતુમરહતિતિ કતાલયો કાયવિવેકચિત્તવિવેકાનં લાભેન એકગ્ગમાનસો મેત્તાવિહારમનુયુજન્તોવગ્ગજીવિકાય સંજનિતસન્તોસવિપ્ફરણપિનીતકાયો વાસં કપ્પેતિ.

ઇતિ અભિનિક્ખમનપરિચ્છેદો સત્તમો.

૮૯. ગોઠાભયોપિ રજ્જં પત્વા કતિપાહચ્ચયેન ''મમ ચણ્ડતાય વીરત્તો પજાવગ્ગો મનં પવિટ્ઠં સઙ્ઘબોધિં આનેત્વા રજ્જં કારેતું કદાચિ ઉસ્સહતી''તિ સંજાતપરિસઙ્કો તં મારાપેતું વટ્ટતીતિ અભિસણ્ધાય ''સઙ્ઘબોધિરઞ્ઞો યો સીસં આનેસ્સતિ તસ્સ સહસ્સં પારિતોસિકધનન્તિ નગરે ભેરિં ચરાપેસિ. તતો મલયદેસસિકો કોચિ દુગ્ગતપુરિસો અત્તનો કચ્ચેન પુટભત્ત આદાય વન મગ્ગેન ગચ્છન્તો ભોજન વેલાય સોણ્ડિસમીપે નિસિન્નં સઙ્ઘબોધિરાજાનં દિસ્વા તસ્સ આકપ્પેન પસન્નહદયો ભત્તેન તં નિમન્તેસિ રાજા તં નસમ્પટિચ્છિ. સો પુરિસોનાહં નિહીન જાતિયં જાતો ન પાણવધં જિવિકાય જીવન્તો કેવટ્ટો વા લુદ્દકો વા ભવામિ અથ કો ઉત્તમ વણ્ણેહિ પરિભોગારહે વંસે સઞ્ઞાતોમ્હિ મમ સન્તકમિદં ભત્તં ભોત્તુમરભતિ કલ્લ્યાણ ધમ્મિકોતિ તં પુનપ્પુન યાચિ. અથ રાજા

૯૦. છાયય ગેહં સાધાય સેય્યં વત્થં તચેનચ;
અસનં થલપત્તેહિ સાધેન્તિ તરવો મમ.

૯૧. એવં સમ્પન્ન ભોગસ્સ ન તણ્હા પરસન્તકે;
તવ જચ્ચાદિમુદ્દિસ્સ ગરહા મમ ન વિજ્જતીતિ.

વત્વા ન ઇચ્છિ એવ.

૯૨. અથ સો પુરિસો ભૂમિયં નિપજ્જનમસ્સમાનો નિબન્ધિત્વ યાચિ. તતો તસ્સ નિબણ્ધનં નિવારેતુમસક્કોન્તો સગારવં સોપચારં દીયમાનં ભત્તઞ્ચ સકપરીસ્સાવનપરીપુતપાનીયઞ્ચા પરિભુઞ્જિત્વા હત્થમુખધોવનેન પરિસમત્ત ભત્ત કિચ્ચો અન્નોહં કતુપકારો કીદિસમસ્સ પચ્ચુપકારં કરિસ્સામિતિ ચિન્તયન્તોવ તં અભિમુખીકરિય ''અનુરાધપુરે કા પવત્તી''તિ પુચ્છિ, અથ સો પુરિસો પુબ્બરાજાનં પલાપેત્વા ગોઠાભયો નામ રાજા રજ્જેપતિટ્ઠહિત્વા સિરિ સઙ્ઘબોધિરઞ્ઞો યો સીસં આદાય દસ્સેતિ તસ્હ સહસ્સં પારિતોસિકધનન્તિ નગરે ભેરિં ચરાપેસિ કિરાતિ સુયતિ''તિ.

તસ્સ વચન સમનન્તરમેવ તુટ્ઠપહટ્ઠહદયો મમ સહસ્સારહસીસદાનેન ઇદાનિ એતસ્સ પચ્ચુપકારો કતો ભવિસ્સતિ અજ્ઝત્તિકદાનત્તા દાનપારમિતાવ કોટિપ્પત્તા ભવિસ્સતિ ઇદઞ્ચ વતરે-

૯૩. ન પુતિ પુગીફલમત્તકમ્પિ,
અગ્ઘન્તિ સીસાનિ ચિછિવિતાનં;
સીસન્તુ મે વત્તતિ બોધિયા ચ,
ધનસ્સ લાભાય ચ અદ્ધિકસ્સ.

અપિ ચ.

૯૪. નાળિવનસ્સેવ રુજાકરસ્સ,
પુતિપ્પધાનસ્સ કલેબરસ્સ;
દુક્ખઞ્ઞભુત પટિજગ્ગાન્ને,
સદત્થયોગા સફલં કરોમીતિ-

ચિન્તેત્વા કતતિચ્છયો ‘‘ભો પુરિસ સોભં પિરી સિરિસઙ્ઘબોધિ રાજાનામ, મમ સીસં ગહેત્વા ગન્ત્વા રઞ્ઞો દસ્સેહી’’તિ આહ. સો તં સુત્વા ‘‘દેવ નાહમેવં વિધં મહાપાતક કમ્મં આવજિસ્સામ ભાયામિ’’તિ આહ.

૯૫. અથ રાજા ‘‘મા ભાયિ કહાપણસગ્ગસ્સલાભાય અહમેવ તે ઉપાસં કરિસ્સામિ કેવલં ત્વં મયા વુત્તનિયામેવ પટિપજ્જા’’તિ વત્વા સહસ્સલાભગિદ્ધેન તેન પથિકપુરિસેન અધિવાસિતે સીસચ્છેદાય સત્થં અલભમાનો ધમ્માધિટ્ઠાનતેજ સા સીસં સણ્ધિતો વિસું કરિત્વા દસ્સામીતિ ચિન્તેત્વા પલ્લઙ્કં સુણ્થિરં બણ્ધિત્વા મમેદં સીસદાનં સબ્બઞ્ઞુતઞાણ પટિલાભાય પચ્ચયો ભવતૂતિ સોમનસ્સપુબ્બકંપત્થનં કત્વા તં પુરિસં અત્તનો સમીપં આમન્તેસિ. સો અધિકપુરિસો પુબ્બે અદિટ્ઠાસુતપુબ્બદુક્કરકમ્મ દિન્નં સીસં ગહેત્વા અનુરાધપુરં ગન્ત્વા દિસ્સેમિ કોતં સઞ્ઞાનાતિ કોતં સદ્દહિસ્સતીતિ, અથ સો ગોઠાભયો સચે તેન સદ્દહિસ્સતિ અહવેત્થ સક્ખિહુત્વા સહસ્સં દાપેસ્સામિ તયાતુ તત્થ એવં કત્તબ્બ’’ન્તિ પટિપજ્જિતબ્બા કરં ઉપદિસિત્વા એહિસપ્પુરિસ મ્મ સન્તિકે મ્બણતો હુત્વા ઉભયત્થલાનં એકીકરણવસેન અઞ્ઞલિં કત્વા બાહું પસારેહીતિ વત્વાઉભોસુ પસ્સેસુ નીલમઞ્ઞાસમઞ્ઞાનં નાલિનં ઉજુભાવાપાદનેન કણ્ઠનાળં સમ્મા ઠપેત્વા સલિલપરિસ્સાવન્ને સીસસણ્ધિં જલ લેખાય પરિચ્છણ્દિત્વા સકેન દક્ખિણ હત્થમુટ્ઠિના ચુલાબદ્ધં દળ્હં ગણ્હિત્વા યાવ મમ સીરં આદાય અધ્ધિકં પુરિસસ્સ હત્થે સમપ્પેમિ તાવ મમ ચિત્તકિરિય વાયો ધાતુવેગો અવિચ્છિન્નો પવત્તતૂતિ અધિટ્ઠાય ચુળાબદ્ધં ઉદ્ધાભિમુખં ઉક્ખિપિ. તાવદેવ સીસબણ્ધો પુથુભૂતો હુત્વા તેન દક્ખિણ હત્થ મુટ્ઠિનાગહિતોયેવ પગ્ઘરન્તિયા લોહિતધારાય સદ્ધિ અધ્ધિકસ્સહત્થતાલે પતિટ્ઠાસિ, તસ્મિંયેવ ખણે વનાધિવત્થા દેવતા સાધુવાદમુખરા પુપ્ફવસ્સં વસ્સાપેત્વા સીસસ્સ આરક્ખં ગણ્હિંસુ.

૯૬. સંસત્તરત્ત કલલે દ્ધિકપાણિખેત્તેત,
નિક્ખિત્ત સીસ વરબીજ સમુબ્ભવાય;
એતસ્સ દાનમય પારમિતાલતાય,
સબ્બઞ્ઞુતા ફલરસો જનતં ધિનોતું.

૯૭. અથ સો અદ્ધિકપુરિસો સુગણ્ધવન કુસુમ માલાહિ તં સીસં અલંકરિત્વા પુગકુહુલિકાપુટે પક્ખિપિત્વા સીઘગતિ વેગેન અનુરાધપુરં ગન્ત્વા ગોઠાભયસ્સ દસ્સેસિ, સો તં દિસ્વા સઞ્ઞનિતુ મસક્કોન્તો સંસયપ્પત્તો અટ્ઠાસિ. અથ અદ્ધિકપુરિસો રઞ્ઞા વુત્તવિધિ મનુસ્સરન્તો તં સીસં ગહેત્વા આકાસે ખિપિત્વા ‘‘સામિ! સિરિસઙ્ઘબોધિમહારાજ! ત્વ મેત્થ મે સક્ખિભવા’’તિ અઞ્ઞલિમ્પગ્ગહેત્વા આકાસ મુદ્દિક્ખમાનો યાચિ, અથ તં દેવતાધિગ્ગહિતં સીસં નિરાલમ્બે અમ્બરે લદ્ધ પતિટ્ઠં ગોઠાભયસ્સ અભિમુખં હુત્વા.

૯૮. રાજા હમેવ સુહદો સિરિસઙ્ઘબોધિ,
સીસપ્પદાન વિધિનાસ્મિ સમિદ્ધિચિત્તો;

ત્વં ચાસિ રજ્જ સિરિલાભ સુખેન દેવ,
એસોવ હોતુ પટિપન્ન સહસ્સલાભો’તિ આહ.

૯૯. તં સુત્વા ગોઠાભયો સામચ્ચો વિમ્ભીતહદયો સીહાસનં સજ્જેત્વા ઉપરિ સેતચ્છત્તં કારેત્વા ઇધ દેવ! ઓતરાતિ યાચિત્વા તત્થ ઓતિણ્ણં તં સીસં નાનાવિધાહિ પૂજાહિ આરાધેત્વા નમસ્સમાનો ખમાપેત્વા મહતા મહેન આળાહનકિચ્ચં કારેત્વા અડિકં કહાપણસહસ્સેન તોસેત્વા ઉય્યોજેસિ.

ઇતિ અજ્ઝત્તિકદાન પરિચ્છેદો અટ્ઠમો.

૧૦૦. સિરિસઙ્ઘબોધિ રઞ્ઞો મહેસી પન રઞ્ઞો પલાતભાવં ઞત્વા “અહઞ્ચ તં અનુબ્બજામિ”તિ અઞ્ઞતર વેસેન દક્ખિણદ્વારેન નિક્ખમિત્વા મગ્ગં અજાનન્તિ ઉજુકમગ્ગં પહાય તં તં ગામં પવિસિત્વા સામિકં અપસ્સન્તી ભયેન સાલિન્તાય ચ પચ્છિતુમ્પિ અસહમાના મલય દેસ મેવ ગતોતિ ચિન્તેત્વા વઙ્કમગ્ગેન ગચ્છન્તી કોમલતાય સીઘં ગન્તુમસક્કોન્તિ કાલં યાપેત્વા તસ્સ અરઞ્ઞાયતનસ્સ સમીપગામસ્મિં રઞ્ઞોસિસદાનપ્પવત્તિં સુત્વા “સા હં વરાકી દસ્સનમત્તમ્પિ નાલત્થ”ન્તિ સોક પરિપુણ્ણહદયા તમેવ વનસણ્ડં અધિરુય્હ ભત્તુનો કલેબરં વિચિનન્તી સમીપગામેસુ મહજનં પુચ્છન્તિ અવન્દિનસડિકેતત્તા તત્થ તત્થ વિચરન્તી સમીપગામવાસિનો બાલકા ગોપાલકા કટ્ઠભારિકા ઇત્થિયો ચ એતિસ્સા વિલાપં સુત્વા કમ્પિત હદયા તાય સદ્ધિં વિચરન્તી. સા એવં ચિલૂપમાના ભીમિયં સુપુપ્ફિતં વિમલવાલુકં વનગુમ્બં દિસ્વા તત્થ નિપતિત્વા ભૂમિયં પરિવન્તમાના અતિકરુણં વિલાપમકાસિ, સો પદેસો અજ્જાપિ વિધવાચન”ન્તિ વોહારીયતિ.

૧૦૧. સા મહતા રોદન્તે રોદનેન તંરત્તિંત ત્થેવ ખેપેત્વા પુન દિવસે ઇતો ચિતો ચ વિચરન્તિ મહતા સોકગ્ગિના ડય્હમાના સન્તાપં અધિવાસેતું અસક્કોન્તિ એકસ્મિં ખુદ્દક જલાસયે નિપતિત્વા નિમુગ્ગંયેવ મુચ્છાવેગેન દ્વે તયો મુહુત્તે અતિવાહેત્વા ઉપલદ્ધપટિબોધા પરિળાહં નિબ્બાપેસિ, તં ઠાનમેતરહિ ચ “નિબ્બાણ પોક્ખરણી”તિ ચ સમઞ્ઞં અલભિ.

૧૦૨. તતો ઉટ્ઠહિત્વા અનુભૂમિં અનુરુક્ખં અનુસિલા તલં ગવેસમાના સોણ્ડિ સમીપે સયમાનં દેવતાધિગ્ગહેન સિગાલાદીહઅનુપહતં સુક્ખં કવણ્ઘરૂપં દિસ્વા સોકવેગ ફલિપતનેવ હદયેન દળ્હતરં તં અલિંગિત્વા સયિ, તાવ ભોને વેકલ્લેન દુરાગમનેન તત્થ તત્થ નિપતિત સરીર ઘાતેન ચ નિલન્ત રૂપા મુચ્છા સમકાલમેવ કાલમકાસિ.

૧૦૩. સમીપગામ વાસિનો સન્નિપતિત્વા મુદ્ધાભિ સિત્તસ્સ રઞ્ઞો ચ મહેસિયા ચ સરીરં અમ્હાદિસેહિ કુસિતુઞ્ચ ન યોગ્ગં, વત્તમાનસ્સ રઞ્ઞો અનિવેદયિત્વા આળાહન કિચ્ચં કાતુમ્પિ ન યુત્તન્તિ સમ્મનેતત્વા વસ્સાતપ નિવારણાય કુટિં કત્વા તિરચ્છાનપ્પવેસનિસેધાય વતિઞ્ચ કત્વા પક્કમિંસુ.

૧૦૪. ગોઠાભયો સિરિસઙ્ઘબોધિરાજસ્સ અનઞ્ઞ સાધારણ ગુણપ્પબણ્ધં અનુસ્સરન્તો દહરકાલતો પટ્ઠાય વત્થુત્તય સરણપરાયણતં નિચ્ચં સીલરક્ખણં સુગતાગમ વિચિક્ખણત્તં સકલકલાકોસલ્લં રજ્જે અનત્થિકતં દાનસોણ્ડ તં રક્ખસદમનાદિકં દુક્કરચરિતકઞ્ચ તસ્સ નામ સચેતનસ્સ ન પિતિમાવહતિ વિસેસતો “અદ્ધિકદુગ્ગતસ્સ સહસ્સ લાભાય સહત્થેન સીસં કણ્ઠનાલતો ઉદ્ધરિત્વા દાનં સીસસ્સાપિ નિરાલમ્બે આકાસે અવટ્ઠાનંવ્યત્તતરાય ગિરાય સાધિપ્પાયઞ્ચેતં નિવેદનઞ્ચેતિ અચ્છરિયં અબ્ભુતં અધિટ્ઠપુબ્બં અસ્સુત પુબ્બઞ્ચ

નિમ્મલચરિતં મમ મહાપરાધકલડિકે નેવ સદ્ધિં ચિરકાલં પવત્તીસ્સતિ, અહો અહં સુચિરટ્ઠાયિના ઈદિસેન અકિત્તીસદ્દેન સાધુહિ નિણ્દનિયો ભવિસ્સામિ વિસેસતો પન નિચ્ચકાલં કલ્યાણ મિત્તભૂતસ્સ ઈદિસસ્સ મહાનુભાવસ્સ અનપરેધસ્સ મહાપુરિસસ્સ રજ્જં અચ્છિણ્દિત્વા વધં કારેસિં અઞ્ઞદત્થુ મિત્તદુભિકમ્મેન અહં પળિવેઠિતો ભવિસ્સામિ''તિ ચિન્તેત્તોયેવ ભયસન્તા પેહિ નિક્ખન્ત સેદો પવેધમાનો કથમિદિસા મહાપાપા મોચેસ્સામીતિ ઉપ પરિક્ખી.

૧૦૫. અથ તસ્સ દણ્ડકમ્મસ્સ કરણવસેન ઉળારં તરં કુસલકમ્મં કાતબ્બન્તિ પટિભાયિ. અથ સો અમચ્ચે સન્નિપાતેત્વા તેહિ સદ્ધિં સમ્મન્તેત્વા કત નિચ્છયો મહા સદ્ઘેનેવ તથેવ અનુસિટ્ઠો મહતા બલકાયેન સદ્ધિં ગન્ત્વા તસ્સ અરઞ્ઞાયતનસ્સ અવિદૂરે સેનાસન્નિવેસં કારેત્વા તસ્સ મહાપુરિસસ્સ દુક્કરપદાન સક્ખીભૂતં પુઞ્ઞટ્ઠાનં સયમેવ ગન્ત્વા સોણ્ડિકા સમીપે અનુરૂપટ્ઠાનં સલ્લક્ખેત્વા અત્તનો રાજાનુભાવં દસ્સેન્તો આળાહનટ્ઠાનં દેવનગરમિવ અલઙ્કારાપેત્વા કેવલેહિ મહન્તેહિ ચણ્દનદારુહિ ઉચ્ચતરં ચિતકં કારેત્વા ભારેન પમાણેન ચ રઞ્ઞો સીસસદિસં જમ્બોનદકનકેહિ સકણ્ઠ નાળં સીસાકારં સિપ્પિહિ કારેત્વા કવણ્ધરૂપે સઙ્ઘટિત્વા વિવિધ રતન સમુજ્જલં સુવણ્ણકિરીટં પિલણ્ધાપેત્વા મહેસિઞ્ચ તથેવ અલંકરિત્વા તે ઉભોપિ કાધિકવત્થસદિસેહિ મહગ્ઘ દુકુલેહિ અચ્છાદેત્વા અનેકરતનખચિતં સુવણ્ણસયનં આરોપેત્વા ચણ્દન ચિતકમત્થકે ઠપેત્વા પરિસુદ્ધજોતિ પાવકં જાલેત્વા અનેક ખત્તિયકુમારપરિવારિતો સયમેવ તત્થ ઠત્વા અનેકસપ્પિઘટસતેહિ સિઞ્ચિત્વા આળાહન મહુસ્સવં કારેસિ.

૧૦૬. તથેવ દૂતિય દિવસેપિ મહતા જણેન આળાહનં નિબ્બાપેત્વા તસ્મિં ઠને ચેતિય ભવનં વટ્ટુલાકારેતું વટ્ટતીતિ ચિન્તેત્વા અમચ્ચે આમન્તેત્વા એતરહિ અનેકભૂમિકં અતિવિસાલં કનકમય વટ્ટુલઘરં કારેતું સકતા આયતિ પરિહારકાનં અભાવેન નપ્પવત્તતિ રટ્ઠવિલેપકાપિ સુવણ્ણલોભેન નાસેન્તિ તસ્મા અલોહનીયં સુખપરિહારારહં પમાણયુત્તં વટ્ટુલઘરઞ્ચ ચેતિયઞ્ચ નચિરસ્સેવ કાતું યુત્તન્તિ મન્તેત્વા મહાબલકાયં નિયોજેત્વા વુત્તનિયામેનેવ દ્વિભુમકં વટ્ટુલ ભવનં નિમ્માપેત્વા તસ્સ અબ્ભન્તરે સુગતધાતુનિધાનં પૂજનીયં ચેતિયઞ્ચ કારાપેત્વા મહુસ્સદિવસે મહાસઙ્ઘસ્સ તં દસ્સેત્વા ''એસો ભન્તે સિરિસઙ્ઘબોધિ મહારાજા પુબ્બે એકચ્છત્તેન લઙ્કાતલે રજ્જં કારેસિ, ઇદાનિ મયા તસ્સ રઞ્ઞો ચેતિયરૂપસ્સ કિત્તિમય સરીરસ્સ છત્તાધિછત્તં વિય દ્વિભુમકં વટ્ટુલવિમાનં કારેત્વા ચેતિયસીસે કિરીટં વિય કનકમયં થૂપિકઞ્ચ યોજેત્વા સબ્બેહિ દેવમનુસ્સેહિ માન નીયતં ચણ્દનીયતંવ પાપિતો''તિ વત્વા ચેતિયઘરસ્સ અનેકાનિ ગામક્ખેત્તાનિ પરોસહસ્સં પરિવારજનંચ નિયાદેત્વા પબ્બતપાદે અનેકસતપાસાદ પરિવેણચઙ્કમન રત્તિટ્ઠાન દિવાટ્ઠાન ધમ્મસાલાગોપુરપાકારાદિ અવયવસહિતે વિવિધે સઙ્ઘારામે કારેત્વા તત્થ વસન્તસ્સ અનેકાનિ સહસ્સસ્સ ભિક્ખુસઙ્ઘસ્સ નિચ્ચં પચ્ચયલાભાય અનેકાનિ સપરિજનાનિ ગામક્ખેત્તાનિ દત્વા ''મહા લેખરટ્ઠસ્સ સમુસ્સિતધજાયમાનો અયં મહાવિહારોલઙ્કા ભૂમિસામિકાનં ખત્તિય જનાનં કુલધનભૂતો સબ્બેહિ ખત્તિયેહિ અપરિહાપનિય વિભવો નિચ્ચં પાલનીયો''તિ મહાજનકાયસ્સ મજ્ઝે ખત્તિય કુમારાનં આદિસિત્વા અનુરુધપુરં ગતોપિ તસ્સે ચ પાપકમ્મસ્સ નિરાકરનાય તેસુ તેસુ વિહારેસુ મહન્તાનિ પુઞ્ઞકમ્માનિ કારોપેસિ, તતોપ્પભૂતિ લઙ્કાધિપચ્ચામુપગતે હિ ખત્તિયેહિ મહા મચ્ચાદીહિ ચ સો હત્થવનગલ્લમહાવિહારો અન્તરત્તરા પટિસઙ્ખરીયમાનો અપરિહીન પરિહારો પવત્તતકિ.

ઇતિ વટ્ટુલવિમાનુપ્પત્તિ પરિચ્છેદો નવમો.

૧૦૭. અથાપરેન સમયેન કદાચિ કસ્મિં વિહારે નિવસતો મહા ભિક્ખુસઙ્ઘસ્સ અન્તરે કેચિ મહાથેરો અમ્ભોકાસિકો હુત્વા અન્તોવિહારે એકસ્મિં પદેસે નિસિદિત્વા ભાવનમનુયુજન્તો વિપસ્સનં વડ્ઢેત્વા મહામેદનિયા નિગ્ઘોસેન આકાસં પૂરેન્તો અરહત્તં પાપુણિ.

૧૦૮. તદા ઉપતિસ્સો નામ રાજા રજ્જં કારેન્તો નિસીથસમયે ભયાવહં તં પથવિસદ્દં સુત્વા કિં વા મેભવિસ્સતિતિ સન્તાપેન નિદ્દં અલભમાનો સોકેન સન્તપ્પેતિ, અથ તં સેતચ્છત્તા ધિવત્થા દેવતા ‘‘મહાયિ મહારાજ! ઇતો કારણાકિદ્ધિતે અવમઙ્ગલં નત્થિ હત્થવનગલ્લમહાવિહારે કેચિ મહાથેરો અરહત્તં પાપુણી’’તિ આહ, તસ્સ અરહત્તપ્પત્તિકાલે પથવિનિગ્ઘોસસ્સ કારણં કિંતુ વુત્તે સો થેરો પુબ્બે પુઞ્ઞકમ્મં કરેન્તો આકાસેન સદ્ધિં પથવિં ઉન્નાદેત્વા અરહા ભવેય્યન્તિ પત્થનં ઠપેસિ તસ્સ ફલમિદન્તિ સમસ્સાસેસિ.

૧૦૯. તં સુત્વા રાજા અવસેસભિક્ખૂનં અરહત્થપ્પત્તિતો વિસિટ્ઠતરો તસ્સ કિલેસવિજયોતિ પસન્નહદયો તં મહાથેરં નમસ્સિત્વા તસ્સ અસવક્ખયસ્સ મહુસ્સવે આસનભૂતં ભુમિપ્પદેસદ્ધ પાસાદકરણવસેન સમ્માનિસ્સામીતિ ચિન્તેત્વા મહાબલકાયમાદાય તત્થ ગન્ત્વા તસ્મિં પદેસે પઞ્ચભૂમકં મહાપાસં કારેત્વા વિવિધ ચિત્તકમ્મેહિ સમલઙ્કારાપેત્વા કનક ખચિત તમ્બમય પત્થરેહિ છાદેત્વા દેવવિમાનં વિય સજ્જેત્વા તં ખીણાસવ મહાતેરં સભિક્ખુસઙ્ઘં તત્થ વાસેત્વા ચતૂહિ પચ્ચયેહિ ઉપટ્ઠાપેત્વા સપરિજનાતિ ગામક્ખેત્તાનિ પાસાદસન્તિકાનિ કત્વા પક્કામિ.

૧૧૦. તતો દીઘસ્સ અદ્ધુનો અચ્ચયેન મલયદેસવાસિનો કેચિ ચોરા એકતો હુત્વા ગામવિલોપં કત્વા મહન્તેન ધનલાભેનમત્તા ધનં દત્વા બલકાયં ઉપ્પાદેત્વા યેભુય્યે સેરિનો હુત્વા મહન્ત મહન્તે વિહારેવ વિલુમ્પન્ના સુવણ્ણપત્થરચ્છદનં ગણ્હન્તા મહાપાસાદં વિદ્ધંસિત્વા પાતયિંસુ.

૧૧૧. તદા મોગ્ગલ્લાનો નામ રાજા રજ્જં કારેન્તો તં પવત્તિં સુત્વા તેસં સન્તિકે ચરે પસેત્વા દાનસામભેદેહિ અઞ્ઞમઞ્ઞં ભિણ્દિ, તે ચોરા ભિણ્દન્તા ઇતરેતરેહિ યુજ્ઝિત્વા સયમેવ દુબ્બલા અહેસું, અથસો રાજા તે અસમગ્ગે ઞત્વા અત્તનો સેનં ગહેત્વા તત્થ ગન્ત્વા તે વિસું વિસું ગહેત્વા નિગ્ગય્હ રટ્ઠે અભયભેરિં ચરાપેત્વા જનપદં સુપ્પતિટ્ઠિતં કત્વા તેહિ અપવિદ્ધવિહારે પાકતિકે કારેત્વા મહાપાસાદં સુવણ્ણ ગણ્હનકાલે પાતેસું તી સુત્વા ‘‘પુબ્બેવિય સુવણ્ણપત્થરેહિ છાદિતો પચ્છાપિ ઈદિસિ વિપત્તિજાયિસ્સતી’’તિ ઞત્વા તેભૂમકં કારેત્વા યથાપુરે પાસાદં નિમ્માપેત્વા મત્તિકા પત્થરેહિ છાદેત્વા વટ્ટુલભવનં પટિસંખારેત્વા સબ્બસઙ્ઘારામઞ્ચ પાકતિકં કારેત્વા પક્કામિ.

ઇતિ પાસાદુપ્પત્તિ પરિચ્છેદો દસમો.

૧૧૨. અથ લઙ્કાલઙ્કારભૂતેસુ વિસાલપુઞ્ઞિદ્ધિવિક્કમેસુ રતનત્તયમામકેસુ અનેકેસુ લઙ્કાનાથેસુ કિત્તિપુઞ્જાવસેસેસુ જાતેસુ અપેતનીતિમગ્ગેસુ રજ્જપરિપાનોચિતવિધાનવિરહિતેસુ મુદુભૂકેસ્વેવામચ્ચજનેસુચ યેભુય્યેન અઞ્ઞમઞ્ઞં વિરુદ્ધેસુ વત્તમાનેસુ લઙ્કાવાસીનં પુરાકતેન કેનાપિ દારુણેન પાપકમ્મુના નાનાદેસવાસિની અવિદિતસત્થુસમયા પવિટ્ઠમિચ્છાદિટ્ઠિગહણા પચ્ચત્થિસેના જમ્બુદીપા ઇધાગમ્મ સકલલઙ્કાદીપં અનેકાતઙ્ક સઙ્કુલમકાસિ.

૧૧૩. તદાતાય પચ્ચત્થિસેનાય ગાલ્હતરં નિપ્પિળિયમાના રાજ રાજ મહામત્તાદયો અનેકસહસ્સજનકાયા ચ ભયવકિતહદયાસકતાણ ગવેસિનો જહિતગામનિગમનગરા તત્થ તત્થ ગરિદુગ્ગાદો કિચ્છેન વાસં કપ્પેસું તતો સુગતદસનધાતુરક્ખાધિકતા ઉત્તરમૂળવાચિનો મહાયતયો દન્તધાતુદ્ધ પત્તધાતુવરદ્ધ ગહેત્વા કુન્નમલયાભિધાનં ગિરિદુગ્ગં દુપ્પવેસંજનપદમુપાગમ્મ તત્થાપિ તમ્પટિજગ્ગિતુમસમત્થા ભૂમિયં નિદભિત્વા યથાકામં ગતા.

૧૧૪. તતો પુબ્બે જયમહાબોધિદુમિણ્ડેન સહ સકલજમ્બુદીપાધિપતિના દિનકરકુલતિલકેન ધમ્માસોકનરિણ્ડેન પેસિતાનં અત્તના સમાન ગોત્તાનં રાજપુત્તાનં નત્તપન્નતાદિપરમ્પરાગતસ્સ વિજયમલ્લનરાધિપસ્સ ઓરસપુત્તો વિજયબાહુ નરિણ્દા નામ રાજા સુચિગ્આતબ્બસમયન્તરો સત્તસમાચિણ્ણ સુનીતિપથો સમ્પન્નબલવાહનો જમ્બુદ્દોણિં નામ પુરવરંમાપેત્વા તત્થ વસન્તો મહતા બલકાયેન કતસકલપચ્ચત્થિવિજયોકુન્ત મલયભૂમિપ્પદેસતો ભગવતો દન્તધાતુભદ્દારકં પત્તધાતુવરઞ્ચ આહરાપેત્વા સુરસન્દનસદિસમતિવિરોચમાનં વિમાનં માપેત્વા તસ્મિં તં ધાતુયુગળં નિવેસેત્વા મહતા ઉપહારવિધાના સાદરમુપઙ્હન્તો ભગવતો ચતુરાસીતિધમ્મક્ખણ્ધને મહન્તં પ્રગ્આપદાનં જનયન્તો ધમ્મિકસિરિસઙ્ઘબોધિમહારાજસિરોદાનાપદાનસિદ્ધક ખત્તભુતે અનેકખીણાસવસહસ્સ ચરણરજોપરિપૂતમનોહરભૂમિભાગે ગોઠાભયમહારાજેન કારિતે હત્થવનગલ્લમહાવિહારમણ્ડનાયમાને વટ્ટુલવિમાનેપુરા રઙ વિલોપાગતાય ચોલકે રળાદિકાય તિત્થિયસેનાયમહાચેતિયં ઉદરે ભિન્નમત્તે જીવિતે વિય ધાતુભદ્દારકે અન્તરહિતે હદયવત્થુમંસમીવ સુવણ્ણરન્તાદિકમ પહરિત્વા વિદ્ધસ્તં પિણ્ણુધારવિધીના પટિસંવરોન્તો પુપ્ફાધાનત્ત યતો પઙાય સક્કચ્ચં વિનાપેત્વા મહન્તં સુવણ્ણ થૂપિકામભદ્ધ કારેત્વા સપરિજનાનિ ગામક્ખેત્તાદીનિ ચ દત્વા તત્થ નિવસન્તાનં ભિક્ખૂનં નિબદ્ધદાનવટ્ટં પઙપેત્વા તં હત્થવનગલ્લ મહા વિહારં સબ્બથા સમિદ્ધમકાસિ.

૧૧૫. અથ તસ્મિં લઙ્કાનાથે કિત્તિસરીરાવસેસે જાતે તસ્સ તુજવરો પરક્કમભુજો નામરાજા અમ્હાકં ભગવતો અરહતો સમ્માસમ્બુદ્ધસ્સ બોધિમૂલે નિસીદિત્વા મારબલં વિધમેત્વા સમ્બોધિરજ્જપ્પત્તિતો પઙાય અઙસતાધિકવસ્સસહસ્સે ચતુવીસતિયા ચ વચ્છરેસુ અતિક્કન્તેસુ સમ્પત્તરજ્જાભિસેકો અનેકવિધસઙ્ગહવત્થુહિ સઙ્ગહિતમહાજનો ચતુપચ્ચયદાનેન સતતસમારાધિતા નેકસહસ્સભિક્ખુસઙ્ઘો ભુજબલવિધુતારાતિરાજકુલાવલેપો અનેક મણિ રત્તસમુબ્ભાસિતરતનકરણ્ડકઞ્ચ પઞ્ચહિ સુવણ્ણસહસ્સેહિ સોવણ્ણકરણ્ડકઞ્ચ પઞ્ચવીસતિયા રજતસહસ્સેહિ રજતકણ્ડકઞ્ચ દાઠાધાતુભદન્તસ્સ કારાપેત્વા અતીચ પસન્નહદયો સુહુમુત્તેન તત્થ સમ્પયન્તો અત્તનોનગરઞ્ચ ધન્તધાતુમણ્દિરઞ્ચ સક્કચ્ચં સમલઙ્કારાપેત્વા બહુમાન પુરસ્સરોદસનધાતુવરમાદાય અનેકાનિ ભગવતો ચરિયાપદાનાની સમનુસ્સરિત્વા પુરા નેકભુપતયો પાટિહીરસણ્દસ્સનેન પસાદિતા ઇતિ પવત્તકથામતરસેનેવ મે સવનયુગળં પરિપીનિતમધુનાપિ કેનચિ પાટિહારિયવિસેસેન મમ ચક્ખુપટિલાભો સફલો કાતબ્બોતિ સાદરમારાધનમકાસિ.

૧૧૬. તસ્મિં ખણે સા દસનધાતુ તસ્સ કરપડકજે રાજહંસિવિલાસમાતન્વતી પાટિહીરમકાસિ. કથન્તિ ચે? યથા અન્તિમભવે માતુ તુચ્છિતો જાતમત્તોવ બોધિસત્તો નરવરકરતોપનીતદુકુલચુમ્બટકતો ઓતરન્તોવ બાલો સમાનોપિ સોળસવસ્સુદ્દેસિકો વિય અમણ્ડિતોપિ અનેકવત્થાભરણવિભુસિતો વિય ભૂમિયા ગચ્છન્તોપિ આકાસેન ગચ્છન્તો વિય સબ્બેસં જનાનં પટિહાસિ, તથેવ તત્થ તદા દન્તધાતુભદ્દારકો સુગબિમ્બા કાર સલક્ખણાવયવેન રૂપેન ભાસમાનો અનેકવિધરંસિનિકરે વિકિરન્તો તત્થ સન્તિપતિતાનં જનાનં માનનં જાનેસિ. વુત્તઞ્હિ.

૧૧૭.‘‘લઙ્કાધિનાથકરપઙ્કજ રાજહંસિ,
નિમ્માય સા દસનધાતુ મુનિણ્દરૂપં;
નેકેહિ રંસિવિસરેહિ સમુજ્જલન્તી,
સબ્બાદિસા ચ વિદિસા સમલઙ્કરિત્થ.

૧૧૮દિસ્વા તમબ્ભૂતમતીચ પસન્નચિત્તો,
સમ્પત્તચક્કરતનો વિય ચક્કવત્તિ;
સેટ્ઠેહિ નેકરતનાભરણાદિકેહિ,
પૂજેસિ ધાતુમસમં મનુજાધિનાથો.

૧૧૯. તતો જિનદન્તધાતુવરપ્પસાદકાલમ્હિ તેજોબલપરક્કમમહિમો પરક્કમબાહુમહાનરિણ્દો પુલત્થિપુરનિવાસિનિં કતલોક સાસનવિલોપં સરાજિકમનેકસહસ્સસંખ ચોલકેરળવાહિનિંચ નેકદેસમહિપાલમત્તમાતઙ્ગકેસરિવિક્કમં દુરતિક્કમં લોકસાસનસઙ્ગહકરણવસેન વચિતસકલલોકં સમ્પન્નબલવાહનં લઙ્કારજ્જગહણત્થિનં તમ્બલિઙ્ગવિસયાગતમતિસાહસં વણ્દભાનુમનુજાધિપંવ સસામન્તકભવનમુપનીય સકલ લઙ્કાદીપમેકચ્છત્તંવિધાય અત્તનોપિતુમહારાજતો દિગુણંલોકસાસનસઙ્ગહં કરોન્તો કદાચિ સઙ્ઘસ્સ કઠિનચીવરાનિદાતુકામો કપ્પાસપરિકમ્મકન્તનાદિકાનિ સબ્બકરણીયાનિ એકાહેનેવ નટ્ઠપેત્વા પચ્ચેકમનેકમહગ્ઘ ગરુભણ્ડમણ્ડિતાનિ સસામણિકપરિક્ખારાનિ અસીતિમત્તાનિ કઠિનચીવરાનિ દાપેત્વા લોકસ્સ સાધુવાદેન દસદિસં પૂરેસિ.

૧૨૦. એવમઞ્ઞાનિપિ બહૂનિ લોકવિમ્ભયકરાનિ પુઞ્ઞપદાનાનિ સમ્પાદેન્તો સો પરક્કમબાહુમહાનરિણ્દો હત્થવનગલ્લ વિહારે અત્તનો પિતુમહારઞ્ઞો આળાહનટ્ઠાને મહાચેતિયં બણ્ધાપેત્વા તત્થેવ અણેકખીણાસવસહસ્સપરિભુત્તં પાસાદવરં ચિરકાલ ચિનટ્ઠં સુત્વા ધનુકેતકિવત્થુવંસે જાતં સદ્ધાદિગુણસમ્પત્તિ સમુદિતં પતિરાજદેવ નામકં અમચ્ચવરં પેસેત્વા તેન અનેકસહસ્સધનપરિચ્ચાગેન ભુમિત્તિતયમણ્ડિતં સુમનોભરં પુરે પિયતં પાસાદં કારાપેત્વા તત્થ નિવસન્તાનં અનેકસં ભિક્ખુનં નિબદ્ધ પચ્ચયદાનં પવત્તેસિ.

૧૨૧. તત્થેવ વટ્ટુલવિમાનસ્સ હેટ્ઠિમતલે ગોપાનસિયો ઠપેત્વા સમન્તા છદનરૂપં કારેત્વા દ્વિભુમકં વિમાનં તિભુમકમકાસિ તત્થેવલઙ્કાદીપે અભૂતપુબ્બં જિનમણ્દિરં કારાપેતુકામો વટ્ટુલવિમાનતો ઉત્તરદિસાભાગે પઠમં પોરિસપ્પમાણં સિલાતલપરિયન્તં ખણિત્વા પંસૂનિ અપનેત્વા નદીવાલુકાહિ પૂરેત્વા કુઞ્જરરાજવિરાજિતઆધારબણ્ધકતો પટ્ઠાય યાવ કુપિકં અટ્ઠંસવિભાગેન ભિત્તિચ્છદનાનિ વિભત્તાનિ કત્વા પચ્ચેકં નાનાવણ્ણવિચિત્તાનમટ્ઠવિધાનં ભિત્તીભાગાનમુપરિ કેલિપરિહાસરસજનકનાનાવેસવિલાસભૂસિતપહૂતભૂતકિંકરપરિગતવિટઙ્કમણ્ડલમણ્ડિતં પમુખપરિયન્તે વિવિધચિત્તરૂપમનોહરમુચ્ચતરં ઇટ્ઠિકાહિ નિવિતં કતસુધાપરિકમ્મં મકરતોરણમણ્ડલઞ્ચ નિમ્મિનિત્વા અન્તોવિરચિતાતિ મનોહરમાલાકમ્મલતા કમ્માદિ નાનાવિધ ચિત્તકમ્મ સમુજ્જલં સુવિહિતસોપાનદ્વારકવાટં સમલઙ્કતટ્ઠાનલીળ્હમનોહર સજીવજિનસં કાસપટિબિમ્બરૂપવિભૂસિતં પટિબિમ્બસ્સ દક્ખિણતો ઘનસિલાવિહિત સુગતરૂપપતિમણ્ડિતં તિભૂમકં મહા વિમાનં કારેસિ.

ઇતિ અટ્ઠંસ વિમાનુપ્પત્તિપરિચ્છેદો એકાદસમો.

૧૨૨વિદ્ધસ્તસંખરણતો નવકમ્મુનાવા,
ખેત્તાદિદાનવિધિનાચ અનાગતેપિ;
યે સાધવો પરિહરન્તિ ઇમં વિહારં,
નામદ્ઘ કારમ્પિ તેસમિહાલિખન્તુ.